

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI

Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, BALANDIS - APRIL 19, 1990

Nr. 76

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Prasideda Maskvos sankcijos

Mažeikių įmonė nebegaus alyvos

Maskva. — Sovietų vyriausybės pareigūnas pranešė Lietuvai, jog nuo trečiadienio sulaikomas alyvos tiekimas vienišai valymo įmonei ir taip pat natūralių dujų aprūpinimas.

„Pats svarbiausias dalykas šiuo metu yra, kad Maskva atsistų prie derybų stalo“, pasakė Egidijus Bičkauskas „Nes York Times“ korespondentui. Jis beveik nuolatos yra ten ir bando turėti ryšius su Sovietų pareigūnais. Jis pasiūlė Lietuvos parlamentui laikinai sulaikyti nepriklausomybės deklaraciją bent iki gegužės 1 d. Kremlius reikalavo atsakyti nepriklausomybės deklaracijos. Lietuvos Parlamentas nutarė trečiadienį atsakyti į gautą ultimatyvinę telegramą.

Vilniuje Lietuvos Parlamento pirm. Aleksandras Abišala pirmadienio vakare perskaitė iš Gudijos gautą telegramą, kad sulaikomas nuo balandžio 17 d. natūralių dujų pristatymas. Iš Gudijos Lietuva gaudavo reikalingas dujas.

Kitas pranešimas

Tą pačią dieną Mažeikių alyvos valymo įmonės direktorius Bronius Vainora gavo pranešimą iš Rusijos respublikos, kad sulaikomas nevalytos alyvos tiekimas trečiadienio rytą. Mažeikiuose yra vienišas Lietuvos alyvos apdirbimo įmonė, kuri alyva aprūpina visą kraštą. Praėjusiais metais Mažeikiuose buvo išvalyta 13 milijonų tonų alyvos. 7.1 milijonų tonų buvo sunaudota Lietuvoje, o kita išvežta į kitas Sovietų respublikas, įskaitant Latviją ir Estiją. Statistika rodo, kad praėjusiais metais Lietuva sunaudavo 7.6 milijonų tonų alyvos. Energijos departamento direktorius Rimantas Pūrtulis pasakė, jog respublika natūralių dujų turi maždaug vienam mėnesiui, o alyvos gal 3 ar 4 mėnesiams.

Lietuva elektros energiją gauna iš Ignalinos branduolinio reaktoriaus ir dar iš kelių mažų jėgainių. Kitos Sovietų respublikos Lietuvą aprūpina alyva, dujomis, anglimis ir kitais metalais. Pati Lietuva eksportuoja maisto produktus, popierių ir lengvosios industrijos gaminius.

Įvairūs siūlymai

Lietuvos Parlamento narys Kazimieras Antanavičius pasiūlė savo kolegoms laikinai „užšaldyti nepriklausomybės procesą“ kaip geros valios parodymą Kremlui. Kitas narys — Romas Gudaitis siūlė Parlamentui skelbti moratoriumą, gal tai padėtų susitarti su Kremliumi. Tokiu atveju naujieji įstatymai būtų laikinai sulaikyti, kol būtų tariamasi su Maskva. Bet tai neturėtų būti daroma tol, kol Maskva nesutiktų pradėti derybų. Vladimiras Beriozovas kelė Lietuvos jaunuolių tarnavimo sovietinėje kariuomenėje klausimą ir siūlė, kad lietuviai galeėtų tarnauti joje laikinai. Jie turėtų karinę tarnybą atlikti Lietuvos teritorijoje.

Pavojus tebegresia

Lietuvos premjerė Kazimiera Prunskienė kalbėjosi su „New

York Times“ biuru Maskvoje telefonu ir papasakojo, jog Parlamente vyrauja nuotaikos būti labai lankstiems pokalbiuose su Maskva. Tačiau Lietuvos nepriklausomybės atstatymo deklaracijos atsaikymas visai nebuvo svarstomas. Visi laikosi nusistatymo, kad to negalima daryti. Ji pasiuntė telegramą prez. Gorbaciovui, išdėstydama punktus, kuriais galima būtų susitarti ir ragindama Sovietų prezidentą susitikti su aukšto rango lietuvių delegacija. Bet iki šiol iš Gorbaciovo nėra jokio atsakymo.

Lietuvos Respublikos prezidentas Vytautas Landsbergis viešai nekommentavo šių pasiūlymų, tik pasakė, „kad pavojus, jog gali būti panaudota jėga, tebėra“.

Ministerio išspėjimas

Maskva visą laiką sako, jog Lietuva, kaip ir kitos respublikos, yra laisva išstoti iš sąjungos, bet privalo laikytis nustatytų taisyklių, kurios taip sudarytos, kad jokia respublika negalėtų išstoti, pastebi „New York Times“ korespondentas iš Maskvos. Dar vakar Sovietų Sąjungos Užsienio reikalų ministeris E. Ševardnadze pasakė, kad ultimatumas Lietuvai yra išspėjimas visiems, kurie drįsta galvoti apie atsiskyrimą. Jis sakė, jog „visa tai pasidarė mados dalyku-kalbėti apie atsiskyrimą iš sąjungos“, bet jis išspėjo visus, jog kraštas yra labai keblioje situacijoje savo politinėje ir ekonomijoje persitarkymo stadijoje, o toks sprendimas, kaip Lietuvos, gali atnešti toli siekiančias išvadas“.

Lietuvos Respublikos ministrė pirmininkė Kazimiera Prunskienė šiuo metu lankosi Norvegijoje. Ją lydi Užsienio reikalų ministeris A. Saudargas.

Gudai minėjo sukaktį

Vilnius. Iš Lietuvos pranešama, jog Vilniuje profsąjungų kultūros rūmuose kovo 24 d. buvo paminėta Gudijos, (dabar ten vadinama Baltarusija) Respublikos paskelbimo 72-sios metinės.

Po 123 metų ir po trečiojo Žečpospolitos padalijimo, 1918 m. gudai, pasinaudodami palankėmis sąlygomis, kovo mėnesį Minske savo kongrese paskelbė nepriklausomą Gudijos respubliką. Buvo sudaryta vykdomoji valdžia. Kovo 25 naktį paskelbta Gudijos nepriklausomybė išsilaukė maždaug vieną savaitę.

— Sovietai savo dalinius sustiprino Tadžikistano respublikoje.

Lietuvos parlamentarai klausosi pranešimo, kad Maskva sulaiko alyvos, dujų ir kitų reikalingų fabrikams medžiagų tiekimą Lietuvai, jei jie neatšauks nepriklausomybės atstatymo deklaracijos.

Sovietų pagrobtieji lietuviai

Vilnius. (LIC) — Sovietų armijos brutalia jėga paimti lietuviai jaunuoliai, kurie paliko sovietų kariuomenės dalinius ir grįžo į atkuriamą Lietuvą, buvo išvežti į Anadyrą, į tolimą Magadano sritį. Turimomis žiniomis, iš Naujosios Vilnios psichiatrinėje ligoninėje įkurdintos Raudonojo Kryžiaus stovyklos buvo pagrobti 21 jaunuolis iš ten esančių 39.

Aukščiausiosios Tarybos komisijos atstovė šiam reikalui tirti — Liudvika Pociūnienė iš Vilniaus pranešė, kad du jaunuoliai jau parašė laiškus, iš kurių sužinome, kad pagrobtieji buvo nugabenti į Kazlų Rūdą, o iš ten kariniu lėktuvu nuskraidinti į Anadyrą, dar pakeliui nusileidžiant Jakutskę. Dauguma liko Anadyre, o trys buvo nuvežti dar 600 kilometrų į Uremkį. Čia juos patalpino po vieną skirtinguose kareivinių aukštuose ir pažadėjo paleisti, kai tik Gorbaciovas pripažins Lietuvą.

Pasak Pociūnienės, laiškei iš jaunuolių santūrus, be nusiskundimų, nors yra liudijimų, kad jie buvo sumušti, kaip ir milicininkas A. Strogys. Minėta milicininką sovietai desantininkai apspardė ir primušė, kai jis mėgino išsiaiškinti, ką veikia naktį ligoninėje įsibrovę glunkuoti kareiviai.

Penki iš buvusių ligoninėje patys grįžo į dalinius ir pranešė apie tai Aukščiausiosios Tarybos komisijai. Apie likusius tikslus žinių nėra. Įsibrovimo metu ne visi užregistruotieji buvo ligoninėje.

Anadyre yra: Stelmokas Evaldas, Vazinskas Arūnas, Adomaitis Kastytis, Štutilis Gintaras, Pervackas Kestutis, Mačernis Raimondas, Kučinskas Rimantas, Gudonis Rimas, Krasauskas Kestutis, Bačiulis Darius, Klimas Ričardas, Vailukas Kestutis, Jasiulis Arūnas, Zonys Artūras, Babrauskas Ričardas, Visockis Stasys, Klizas Gintaras, Joneliūškis Gintaras, Budinas Saulius, Žarskis Arvydas, Chamantauskas Arvydas, Dervinskis Kestutis.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Jugoslavijos pirmą kartą daugpartinė sistemoje Slovenijos provincijoje rinkimus laimėjo dešiniųjų koalicija. Po 45 metų bus sudaryta Slovenijoje ne komunistinė vyriausybė.

— Lietuvos prekybos ministeris Rimantas Pūrtulis, kaip rašo Los Angeles Times, pasakė, kad Lietuva išsilaikys, nežūrint, kad teks ir „labai suveržti diržus dėl Sovietų embargo, bet maisto pakaks“.

— Amerikos Latvų tarybos narys Ojars Kalnins „Chicago Tribune“ laikraštyje atsakė plačiu straipsniu ir Alex Vardamis siūlymą Lietuvai sutikti su Gorbaciovo siūlymais ir „pasiduoti“. Jis įtikinančiai duoda argumentus, kodėl Pabaltijo respublikas negalima lyginti su kitomis Sovietų sąjunginėmis respublikomis.

— Prez. Busho vyriausybė nutarė, kad JAV nepriklausos Jungtinių Tautų organizacijos Unesco padalinii, nes ši agentūra jau seniai yra blogai tvarkoma, negina spaudos laisvės principų praktiniame gyvenime. Valstybės departamentas pasakė, kad 50 milijonų nario metinį mokestį panaudos „geriesiems tikslams“ negu remti kairiųjų pažiūroms.

— Hondure pirmą kartą 260 Contrų kareivių atidavė savo ginklus Jungtinių Tautų stebėtojams ir grįžta į Nikaragvą.

— Amerikos sudaryta komisija paruošti bendrą Sovietų — JAV astronautų kelionę į Marsą, rekomendavo atsakyti nuo to plano, nes tai būtų per daug rizikinga vykti su rusais tokiam svarbiame žygyje. Komisija siūlo tokią misiją vykdyti atskirai tik vieniems amerikiečiams.

— Kongresmenas Richard Durbin parašė prezidentui G. Bushui laišką, padėkodamas už keturių kongresmenų, kurie buvo Lietuvoje, priėmimą ir priminė, jog labai svarbu pasakyti Sovietams, kad jie aiškiai žinotų, jog JAV yra už nepriklausomą Lietuvą, ne tik už apsisprendimą.

Buvę valstybės priešai perima Maskvą

Jeltcinas nominuojamas Rusijos prezidentu

Maskva. Disidentai perima kontrolę Maskvos miesto taryboje. Anksčiau jie buvo vadina mi valstybės priešais. Tuoj po išrinkimo praėjusį pirmadienį, jie pareikalavo, kad privilegijuotųjų maistas Maskvos mieste būtų išdalintas neturtingiesiems žmonėms.

Tai nėra mažas laimėjimas tame krašte, kur vietinės komunistų organizacijos bando išlaikyti partijos monopolį savo rankose. Maskvos taryboje yra 468 vietos. Jie esą susiskirstę į 4 ideologines grupes. Laimėtojai yra pasivadinę Rusijos demokratais ir jie Maskvos taryboje dabar turės 281 vietą. Jų nusistatymas yra kapitalą perversi į laisvos rinkos ekonomiką, įvesti daugpartinę politiką ir pertvarkyti teisingumo organus. Pavyzdžiui, jų programoje yra komunistams teikiamos pirmenybės sustabdymas gauti naujus butus, kad vietoj jų gautų pirmiau patys reikalingiausi su šeimomis.

gesnės grupės. Tad Maskva pirmą kartą po 70 metų turi įvairių miesto tarybą. Jų tarpe yra 42 moterys, o 48 neturi 30 metų amžiaus.

Rusijos prezidento postas

Kitas įdomus faktas, jog Sovietų Aukščiausiosios tarybos deputatas Boris Jeltcinas buvo nominuotas Rusijos federalinės respublikos prezidento vietai, kaip praneša „Tasso“ žinių agentūra. Agentūra sako, jog dar praėjusį sekmadienį du šimtai radikalų deputatų iš Rusijos demokratų grupės Rusijos respublikos taryboje susirinkę šiam respublikos aukščiausiam postui išrinko Jeltciną. Rusijos federacija yra didžiausia Sovietų Sąjungos respublika.

Šis postas suteiks Jeltcinui labai platią platformą kritikuoti Komunistų partiją ir jos vadovybę, įskaitant ir Sovietų Sąjungos prezidentą Michailą Gorbaciovą, kuris sustojo savo reformose.

Formali nominacija bus pateikta balsavimui gegužės 16 d., kai šis Rusijos parlamentas susirinks pirmajai savo sesijai. Šiuo metu tą vietą turi Vitalis Vorotnikovas, pilnas Politbiuro narys, buvęs Afganistane ambasadorium. Už Jeltcino kandidatūrą pasisakė ir visi kiti nariai, kurie yra nepatenkinti Kremiaus vedama politika.

Lietuva ir Afrika

Chicago. — Neseniai „Chicago Defender“ laikraštis rašė vedamąjį straipsnį Lietuvos ir Pietų Afrikos laisvės tema.

Jame rašoma, jog Lietuvos ir Pietų Afrikos žmonės yra apsupti, nors ir skirtinguose kontinentuose, ir dalinasi bendru laisvės šauksmu, kurį turėtų palaikyti pasaulis. Abeji yra slopinami, kurie savo paverėjams primena, jog bešališkumas ir moralė reikalauja, kad priešpau būtų pašalinta. Rašoma, jog abi situacijos yra labai jautrios ir kaip jos paliečia žmonių gyvenimą. Tankai ir parašiutininkai Vilniuje ir kariuomenės ir policijos pajėgos aparėjo krašte yra kaip baimės ir malšinimo simboliai. Laikraštis parašo, kad ir 23 lietuviai kareiviai, pasitraukę iš Sovietų

kariuomenės, buvo paimti iš ligoninės, sumušti ir jėga gražinti į karinę tarnybą. Panašiai ir Afrikoje, 11 taikių demonstrantų buvo nušauti ir daugiau kaip 400 sužeisti.

Palyginimai

Ir toliau primenama, kad Lietuvos prez. V. Landsbergis pasmerkė sumušimus, o vysk. D. Tutu prašė Pietų Afrikos prezidentą suvaldyti savo policiją, o Nelson Mandela ir Afrikos Tautinis kongresas atšaukė pasitarimus su vyriausybe aparėjo klausimu. Šių įvykių akivaizdoje pasaulio vadai turėtų raginti Sovietų ir Pietų Afrikos vyriausybes nutraukti riaušių metodus Lietuvoje ir Pietų Afrikos 26 milijonams ne baltųjų gyventojų. Lietuva reikalauja Vakarus pripažinti ją nepriklausomu kraštu. Mandela ir Tutu prašo pasaulio valstybės testuoti sankcijas tol, kol bus panaikinta aparėjo politika ir leista balsuoti. Pasaulio valstybių vadai turėtų dirbti už teisingumą ir laisvę visiems žmonėms.

KALENDORIUS

Balandžio 19 d.: Simonas, Eirimas, Aistė Laisvūnas, Leonardas, Galatas.

Balandžio 20 d.: Adelijaras, Marcijonas, Agnė, Lazdonė, Goštautas Eisvydė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:06, leidžiasi 7:34. Temperatūra dieną 67 l., naktį 46 l.

NIJOLĖ SADŪNAITĖ PRISIMENAMA DETROITO KARDINOLŲ LAISKE

Detroito arkivyskupas kard. Edmund Szoka savo velykinių laiške, išspausdintame Michigano katalikų savaitraštyje „Michigan Catholic“, rašė, kad jis perskaitė Nijolės Sadūnaitės knygą apie jos kančias Sovietų kalinimuose ir Sibire bei jos stiprų tikėjimą. Kardinolas prisiminė ir jo pasikalbėjimą su Nijole š.m. kovo mėn. pradžioje. Nijolė Sadūnaitė pas kardinolą lydoje Lietuvos Vyčių Garbės narys Bob Boris ir „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlės vedėjas Algis Zaprackas. Tos savaitės laidoje, taip pat pirmame puslapyje, buvo aprašyta, kad Vatikanas sutinka tarpininkauti pasitarimuose tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos. Straipsnis baigtas su Lietuvių Bendruomenės nurodytu telefonu, kur galima siųsti telegramas į Baltuosius rūmus.

PASITARIMAS JAUNIMO KONGRESO REIKALU

Balandžio 21 ir 22 dienomis Dainavoje vyks VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso rengėjų ir buvusių vadovų pasitarimas. Iš Detroito į pasitarimą yra pakviesti I-mo ir V-to Jaunimo kongresų pirmininkai Algis Zaprackas ir Violeta Abariūtė.

SUSITIKIMAS SU LIETUVOS EKONOMISTAIŠ

Balandžio 21 diena, 12 val. vi. dūrdien, Dievo Apvaizdos Kultūros centre Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės valdyba rengia susitikimą su čia besilankančiais ekonomistais iš Lietuvos.

LB APYLINKĖS SUSIRINKIMAS

Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės metinis narių susirinkimas saukiamas ateinančią sekmadienį, balandžio 29 d., 12:30 v. p.p. Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Visi kviečiami dalyvauti.

„LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ“ VEIKLA IR KONCERTAS

Estradinių dainų solistės Nelės Paltinienės koncertas

ivyks sekmadienį, balandžio 22 diena, 12:15 v. p.p. Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Kartu su Nele atvyksta muz. Arvydas Paltinas. Koncertą rengia „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlė, kuri Detroito nuo 1951 m. kovo 4 d. girdima du kartus savaitėje. Valandėlę įsteigė a.a. Ralph Valatka. 1963 metais įsijungė ir dabartinis valandėlės vedėjas Algis Zaprackas. Valandėlės dabartiniai talkininkai yra Algis Lapsys, Stasys Garlauskas, Edvardas Skiotys, Antanas ir Stasė Zaprackai. Valandėlė transliuojama iš nuosavos Tautybių stoties, WPON, kuri buvo nupirktą 16 tautybių programų direktorių ir 212 akcininkų. 23 akcininkai yra lietuviai. Stotis buvo nupirktą 1982 metais ir yra pirmą Amerikoje tautinių grupių valdoma radijo stotis.

KULTŪRINĖ POPIETĖ

Sekmadienį, balandžio 29 d., 12:30 val. p.p. Šv. Antano parapijos patalpose įvyks Tautos Fondo atstovybės Michigano valstijai Kultūrinė popietė. Kalbės Irena Kriaučiūnienė iš Chicago. Bus įteikiami žymėnys stambiems aukotojams. Meninė programos dalį atliks muz. Stasio Slizio vadovaujamas Moterų vokalinis vienetas. Bus vaizės ir įvairūs laimėjimai. Bilietus į pietus prašoma išgauti iš anksto.

MOKYKLOS JUBILIEJINĖ ŠVENTĖ

Detroito Lituanistinės mokyklos 40 metų sukakties šventė vyks sekmadienį, gegužės 6 d., 12:00 val. Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Bus pagerbti dabartiniai ir buvusieji mokytojai ir vedėjai. Meninė programą atliks buvę mokiniai: Rimas Kasputis, Vidas Neve-rauskas, Paulius Baltušis, Darius Polikaitis, Asta Jurgutytė, Kristina Zubrickienė ir Regina Puškorienė.

MENO PARODA

Dail. Danguolės Jurgutienės meno kūrinių paroda vyks balandžio 21 ir 22 dienomis Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Atidarymas bus šeštadienį, 7:30 val. vak. Visi kviečiami.

A. Zaprackas

MOTERŲ VOKALINIO VIENETO PASIRODYMAI

Detroito lietuvių Moterų vokalinis vienetas po Velyku

400 lietuvių demonstravo prez. Bushui Detroito lankantis, reikšdami savo nepasitenkinimą dėl prez. Busho nuolaidžiavimo Gorbaciovui.

Nuotr. J. Urbono

atliks meninę programą vyresnio amžiaus amerikiečiams. Taip pat Tautos Fondo popietėje, balandžio 29 diena, 12:30 val. p.p. Šv. Antano parapijos svetainėje Moterų vokalinis vienetas atliks meninę programą.

KARDINOLAS VIZITUOS LIETUVIUS

Kardinolas E. Shoka vizituos Šv. Antano lietuvių bažnyčia Detroito gegužės 27 d., sekmadienį. Tai bus kartu Detroito ir jo apylinkės lietuvių atsiveikimas su kardinolu, jam išvykstant į Romą. Parapijos Taryba jau ruošiasi tam renginiui. Parapijos choras irgi bus ruošiamas iškilmingoms pamaldoms, per kurias jau girdėsime skambant naujai restauruotus dūdų vargonus. Iškil-mėse prašomi dalyvauti ir kitų parapijų lietuviai.

ACIŲ UŽ PIANINĄ

Lietuvių Namų draugija, per jos pirm. Šeputį, leidžia naudotis pianinu, kuris greitai laiku bus panaudojamas Šv. Antano parapijos salėje, atliekant meninę programą. Esame dėkingi Lietuvių Namų draugijai ir jos pirm. Šeputai.

S. Slizys

ESTRADINIS KONCERTAS

Detroito „Lietuviškų melodijų“ radijo valanda, vedama inž. Algio Zapracko, balandžio 22 d., 12:15 val. p.p. Dievo Apvaizdos Kultūros centre rūsia visuomenei pramoginės muzikos koncertą, kurį atliks solistė Nelė ir muz. Arvydas Paltinai iš Vakarų Vokietijos.

Estradinė muzika turi savo gerbėjus ir užima jai prideramą

Redaguoja Aleksandras Pakalniškis Jr., 1043 Fifth St., St. Monica, CA 90403.

NEW YORKO 12-TOJE KUOPOJE

Kiekviename kuopos susirinkime dalyvauja svečiai iš Lietuvos, kurie mūsų pradžioje naujienomis iš Lietuvos. Melskime, kad Lietuva greit įgyvendintų nepriklausomybę.

Kadangi gruodžio mėnuo yra „davimo ir gavimo“ mėnuo, tai 12-toji kuopa paaukojo tūkstantį dolerių Aušros Vartų Marijos parapijos klebonui kun. Savickui, parapijos reikalų naudotojui.

centrą. Aplanke Pittsburgho universiteto „Cathedral of Learning“, stabelesime Tautybių klase, tarp kurių viena yra lietuvių. Sustosime miesto centre „Crown Jewel“ PPG Plac svetainėje. Iškyla truks maždaug tris valandas. Vietų užsitikrinimui siūloma iš anksto registruotis. Šiuos reikalus tvarko Agotė Bender ir jai galima skambinti telefonu (412) 563-6074.

EASTERN LONG ISLAND, NY, LIETUVIAI

Atrodo, kad 1990-tieji metai rytų Europos istorijoje liks kelrodžiu ateities kartoms. Šio regiono tautos, po 45 metų socialistinio pragaro, atsiima religinę, kultūrinę, politinę bei ekonominę laisvę. Žmonės seniai laukė šitokios aplinkos pasikeitimo.

Trumpų bangų Vilniaus radijo žinias keli mūsų 152-ros Lietuvos Vyčių kuopos nariai atidžiai sekė šiom didelių pasikeitimų dienomis. Sovietinį jungą nusimesti lietuviams nelengva. Mūsų kuopos valdyba yra pasiuntusi Vilniaus radijo stotiai laišką, pagirdama personalo bandymus patriotinę veiklą. Tuo būdu jie supras, kad jų veikla nelieka tamsioje, kad mes čia užsienyje entuziastingai sekame jų darbą.

New Yorke, kaip ir kitose valstijose, vasario 16-toji pripažįstama Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo diena. Šį faktą keliant, kuopa pasirūpino vietinė amerikiečių spauda informuoti Lietuvos reikalus.

Kovo 4 diena šventėme šv. Kazimiero šventę metinėmis šv. Mišiomis bei pietumis. Tai maloni religinė bei visuomeninė šventė, į kurią gausiai sugužėjo ne tik nariai, bet ir jų draugai.

Tom Tarmey

PRIEŠSEIMINĖ IŠKYLA – PITTSBURGO KULTŪRINIŲ PAMINKLŲ APLANKYMAS

Liepos 25-29 dienomis vyks Lietuvos Vyčių Visuotinis suvažiavimas Pittsburgho mieste, lietuvių angliakasių Pensilvanijos valstijoje. Pirmąją dieną, trečiadienį, vyks šio miesto kultūrinių paminklų aplankymas. Autobusas išvyks iš Sheraton viešbučio 1 val. po pietų. Pamatysime kaip Pittsburghas keičia savo veidą ir kodėl vėl atgauna pulsuojančio didmiesčio vardą. Sustosime arba West End Overlook vietovėje arba Mt. Washington viršūnėje. Iš abiejų vietų galima matyti Aukšinių trikampį – Pittsburghą, tikrai nuostabią vaizdą. Aplan-kysime miesto centrą ir Oakland rajoną, miesto kultūrinį

Visus straipsnius iš anglų kalbos vertė šio skyriaus redaktorius Aleksandras Pakalniškis, Jr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pasto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatasko. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

atliekamą abiejų profesionalų: vokalistės Nelės ir instrumentalistą Arvydą Paltinų. Jie labai vykusiai parodo estradinės muzikos tikrąjį kelią, kuris ypač rekomenduojamas mūsų jaunimui, nes juo žengdama jaunimas praturtintų dvasinę kul-

tūrą ir neekvotų energijos ža-vėdamiesi dainomis ir muzika, kuri pilna beverčių sensacijų ir tuščių efektų.

S. Slizys

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Apliaui nuimami kabinetai)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
4440 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3800 W. 95 St.
Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Ne chirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 588-5101
Val. pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 R
6035 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. (1-312) 585-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (1-312) 737-1168;
Rezid. (708) 385-4811

Dr. Tumasos kabineto poramė

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. FRANCIS MAŽEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4288 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300;

Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Pašos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Pašos Hgts. Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

JONAS V. PRUNSKIS, M.D.

Gydytojas ir chirurgas
Anestezijos ir skausmo gydymo specialistas
Sherman ligoninė, Elgin, IL
Tel. (708) 837-0005
Skambinti galima 24 val.

Dr. Tumasos kabineto poramė

T. RAMA, M.D.
Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. (1-312) 434-1818; Rez. (708) 852-0889
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

SPECIALYBĖ – PLAUCIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: (1-312) 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(708) 361-0220 (708) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

Kab. tel. (1-312) 588-3168;

Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm. antr. ir penkt. 3-6;
Šeštadieniais pagal susitarimą

Balandžio 1 dieną Detroito buvo suorganizuotas masinis laiško rašymas prez. G. Bushui, prašant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo pripažinimo.

Nuotr. J. Urbono

RYTŲ VOKIETIJOJE

Lietuvai pergyvenant toki žiaurų Sovietų Sąjungos spaudimą, dabar jau ne vien psichologini, bet ir ekonomini, perskaicius vieno Amerikos vokiečio nuotakas, sugrįžus iš viešnagės Rytų Vokietijoje, tenka džiaugtis, kad Lietuvos žmonės moraliai yra geresniame stovyje negu Rytų Vokietijos gyventojai.

Commonweal žurnale (1990.IV.6) Stephen Brockman, lankęsis Rytų Berlyne ir Naujuosius metus sutikęs Leipzige, rašo, jog Naujųjų Metų išvakarių nuotakas Leipzige žmonės įprastinės. „Dienos pilkos, slapios ir pilnos netikrumo. Valdžios nuvertimo euforija jau seniai išblėso“. Vietoj džiaugsmo, turint demokratine valdžią, Brockman Leipzige rado baiminimąsi artejančiais ekonominiams sunkumams.

Valdžia atidare Berlyno sieną, manydami, jog, galėdami laisvai apsipirkti Vakarų Berlyne, vokiečiai nusios bėge į vakarus. Šie lūkestiai, deja, nepasiteisino. Po tūkstantį kasdien tebeimigruoja į Vakarus, o R. Vokietija tebegrimsta į vis didesnę krizę: ligoninių tarnatų mažėjimas, uždarytų krautuvų ir restoranų skaičius didėja, eilės prie likusiųjų ilgėja. Krašte likusiųjų gyventojų nepasitenkinimas, pyktis ant išvykusiųjų auga. Pamatę Vakarų Vokietijos prabangą, R. vokiečiai to paties nori sau, kuo greičiau. Niekas nebekalba nei apie socializmą nei apie teisingumą grindžiamą santvarką. Pamatę Vakarų Vokietijos prabangą, R. vokiečiai tik aštriau pajunta kaip žiauriai jie nukentėjo tik todėl, kad gyveno ne toje Elbės upės pusėje.

Anot Brockman, Leipzige Vokietijų susijungimo laukiama lyg Kalėdų senio atėjimo. Nejauciama patriotizmo nuotaikų, ar solidarumo su Vakariais. Vyrauja nuotaika, kad susijungus Vokietijoms, „prie kiekvieno namo stovės Mercedes, kiekvienai šeimai bus po namą, kiekvienoje virtuvėje — po indų plovimo mašiną, virš miestų bus tyras oras, kiekvienas žmogus dėvės brangiais drabužiais ir kiekvienoje burnoje bus kivių vaisiai ir apelsinai: jie nori priešingybės viso to, ką jie dabar turi ir jie to nori tučtuojau. Tokios vyrauja nuotaikos“, rašo Brockman. Niekas nekalba apie susijungimo sunkumus ar pavojus. Niekas neišvaizduoja, konkretiai kaip R. Vokietija pasivys Vakarus. „Rytų Vokietijoje daug kalbama apie siekius, mažai apie priemones juos pasiekti“, rašo Brockman.

Tačiau R. Vokietija neturi jokio Vaclav Havelio ar Lech Walesos, kuris valdžios vadžias paimtų į ranką. Reiškia, ji neturi ir jokio Vytauto Landsbergio, kuris tautai įkvėptų ryžtą ir pasiaukojimo dvasią. Vienintelė pastovi opozicija komunistinei valdžiai ėjo išimtinai iš Bažnyčios, bet, rašo Brockman, ji nesirūpina aplėisti savojo posto ir perimti valdžią. Tad gaunasi nuotaika, jog naujų klausimų verpeto centre yra tuštuma — nėra, kas sugebėtų tautą vesti, su jais besigrumiant, o klausimų — galybės. Kaip pereiti į rinkos ekonomiją, neapsilenkiant su socialistiniu teisingumu? Kaip tvarkytis su kylančiu nedarbu? Kuriom priemonėm reikia gelbėti naikinamą gamtą? Ką daryti su 300,000 rusų igulos? Ką daryti, jei Gorbaciovą būtų nuverstas? Kokie turi būti ryšiai su kitais Europos kraštais? Brockman Rytų Vokietijos gyventojų tarpe negirdėjo kalbų tomis temomis. Trumpai apsilankęs Prahoje, Brockman tik ryškiai pabrėžia, kokie dideli skirtumai yra tarp

R. Vokietijos ir, pvz., Čekoslovakijos. Skirtumas jau tame, kad jis lankė čeką draugą, buvusį disidentą, kuris, paskelbus nekomunistinę valdžią, sugrįžo gyventi į Pragę, o vokiečiai bėga. Prahoje V. Havelio veidas visur matyti: jis — tautos herojus. Aprašinėtoje sienoje švietė užrašas čekų kalba: „Mes — laimingi!“ To niekad nematysi R. Vokietijoje, rašo amerikietis, net ir šiandien. Viešėdamas Prahoje Brockman jautė, jog čekų tauta ir naujoji opozicinė valdžia yra viena. Gi R. Vokietijos žmonės ir jų opozicinė valdžia yra atskiros, kiekviena savitai matančios krašto ateitį. Kur vyriausybė dar buvo linkusi į kokią nors formą padalintos Vokietijos ir į kokią nors teisingesnę socializmo formą, krašto gyventojai tokiomis abstrakcijomis nesidomi: jiems reikia materialinių gėrybių. Brockman, nusivylęs, skundžiasi: „Kai ilgus metus užgniaujoji liaudis pagaliau išdrįso pareikšti tikrus savo norus, pasirodė, kad jie tenorėjo tik asmeninio komforto“.

Be to, kartu su augančiu nepasitenkinimu materialiniu stoviu, Rytų Vokietijoje atgyja rasizmas ir antilenkiškos nuotaikos, nes lenkai, pigiai už prekes sumokėję Rytuose, jas brangiai pardavinėja Vakaruose. Brockman rašo: „Savo viešnagės metu jaučiausi, lyg stebiu keturiasdešimtmčio ledkalnio tirpimą: jam tirpstant, visokie lede sustingę gaivalai pradeda atgyti pakitusiose sąlygose — keistos ir bjaurios liekanos brutalesnio, primityvesnio laikotarpio. Atrodo, jog jie R. Vokietija nori tapti žmoniškesne bendruomene, pirmučiusia ji turės susitvarkyti su savąja praeiti: ne tik stalinistine, bet ir nacistine“. Vienas vokiečių autorius taip susumavo, gal ir kiek perdėtai: „Mes niekuomet negalėjom reikalų patys tvarkyti: pirmą buvo naciai, po jų sovietai. O dabar, ką tik gavę truputį laisvės, skubame visa ją atiduoti Helmut Kohliui“.

Sausio 8 d. amerikiečiui teko dalyvauti pirmoje 1990 m. demonstracijoje Leipzige. Tokios vyksta kas pirmadienį prie Šv. Nikolajaus bažnyčios. Jos išaugo iš tos parapijos pradėtų maldos mitingų dar prieš valdžios nuvertimą. 1989 m. spalio 9 d. toje aikštėje per tokį mitingą įvyko lemiamasis lūžis, kai Honeckeris įsakė kariuomenei šaudyti demonstrantus, bet jie nepaklausė.

Bet ir sausio 8 d., nors susirinko per 150,000 žmonių, neatrodė mitingui vadovų. Opozicinė vadovybė atsisakė demonstracijose dalyvauti, nes nenorėjo pasiimti atsakomybės, jei minia jai nepaklustų. Tad nebuvo formalus mitingų ir nebuvo kalbėtojų. „Beformė demonstrantų minia malėsi po Leipzigo centrinių ratų ir K. Markso aikštę. Ją sudarė įvairių partijų ir pakraipų grupės. Daugumas demonstravo už Vokietijų susijungimą, beveik visos pasisakė prieš komunistų partiją. Bet jos visos lyg laukė vado, kuris joms pasakytų, kur eiti, ką daryti. Tokiam neatsiradus, minia išsiskirstė“.

Lietuva, aciu Dievui, tokios problemos neturi. Bet iš ateinančių laikų iš Lietuvos, atrodė, kad okupantas deda visas pastangas trukdyti Lietuvos vyriausybės komunikaciją su savąja tauta. Dabar, atrodo, atėjo laikas ieškoti būdų komunikuoti su tautiečiais — perduoti jiems tą stiprų vaizdą Lietuvos vyriausybės principų ir ryžto, kurį mes matome, bet kurio okupantas neduoda patiems lietuviams pamatyti. a.g.

PROF. BRONIUS KUZMICKAS, LANKĖSI KANADOJE

Pabaltiečių vakare kanadiečiai ir lietuviai

J. V. DANYS

Kanados Lietuvių Bendruomenė paprašė Lietuvos vyriausybės, kad kuris jos vyresnysis atstovas atvyktų kelioms dienoms į Kanadą, kai čia vyks Pabaltiečių vakaras parlamento rūmuose balandžio 4 d. Atvyko prof. dr. Bronius Kuzmickas, vienas iš trijų Vytauto Landsbergio vicepirminių, kas Vakaruose lyginama su viceprezidento pozicija.

Pabaltiečių vakarą organizavo Kanados Pabaltiečių federacija, kurią sudaro lietuvių, latvių ir estų Kanados bendruomenės, kartu su specialiu parlamentų globos komitetu. Pirmas toks vakaras vyko prieš 18 metų: dabar globos komitetas yra 45 parlamento narių ir senatorių. Pats „vakaras“ susideda iš priėmimo, meninės dalies, politinių kalbų ir banketo. Pagrindinis kalbėtojas būna Kanados ministras.

Ta pačia proga Kanados Pabaltiečių federacijos atstovai pasimato su užsienio reikalų ministerijos ir kitais valdžios pareigūnais. Taigi šis renginys yra efektyvių santykių palaikymo ir įtaigojimo priemonė.

Dalyvavo 70 parlamentarų, dalis su žmonomis, tarp jų 6 ministrai, kurių trys yra vyresnieji kabineto ministrai — Joe Clark, užsienio reikalų (buvo tik priėmimo), Michael Wilson, finansų, ir Kim Campbell teisingumo min. Iš viso dalyvių, skaitant pabaltiečius, buvo apie 250.

Dalyvavo 14 ambasadorių ar jų atstovų iš valstybių, turinčių ambasadas Ottawoje: JAV, D. Britanijos, Vatikano, V. Vokietijos, Australijos (kurie dalyvavo beveik visada), Prancūzijos, Venecuelos, Olandijos, Šveicarijos, Austrijos, Graikijos ir pirmą kartą Suomijos, Čekoslovakijos ir Vengrijos. Šie pastarieji kraštai anksčiau vengė bet kurio politinio gesto, palankaus Pabaltijo valstybėms, o kiekviename Pabaltijo vakare Kanada pareikšdavo, kad nepripažįsta Pabaltijo valstybių inkorporacijos.

Prašo vyriausybės pripažinti ir tarpininkavimą

Bronius Kuzmickas savo

kalboje trumpai supažindino su esama padėtimi Lietuvoje. Lietuvos vyriausybė sutinka derėtis visais klausimais, išskyrus nepriklausomybės atstatymo faktą. Kuzmickas pareiškė, jog gerai žinąs Kanados taikų tarpautinę politiką ir išmintingą tarpininkavimą politiniuose valstybių konfliktuose, todėl kvietė Kanadą imtis tokio vaidmens santykiuose tarp Lietuvos ir Maskvos.

„Kanada Lietuvos valstybę pripažino 1921 metais. Taigi Lietuvos valstybės pripažinimas iš Kanados pusės yra įvykis. 1990 kovo 11 aktu lietuviai atstatė tą valstybę, kuri buvo daugelio kraštų pripažinta. Mums būtų daug geriau, jei Kanada atstatytų tą pripažinimą, kurį Kanada buvo padariusi. Suprantu, kad kiekviena valstybė turi nuspręsti, kada tai padaryti, bet tuo pačiu metu sakau, kad pripažinimas mums yra labai svarbus.“

Ministerių kalbos

Finansų ministras Michael Wilson pareiškė, kad demokratiniai, teisėti rinkimai ir nepriklausomybės paskelbimas Lietuvoje buvo istorinis įvykis, ir Kanados vyriausybė jį sveikina. Kanados vyriausybė susirūpino dabartine įtampa tarp Vilniaus ir Maskvos ir nori, kad viskas būtų išspręsta taikiomis derybomis Lietuvos naudai. Jis patenkintas, kad iš turimų pranešimų atrodo, kad užsimezgą dialogas.

Ministeris Wilson, parlamentarų globos komiteto kopirmininkas, pastebėjo, kad, jam prieš dešimt metų prisijungus prie globos komiteto, nesimantė tikrų vilčių Pabaltijo kraštų nepriklausomybei, veikta daugiausia žmogaus teisių srityje. Jis džiaugiasi, kaip ir kiti parlamentariai, kad paskutiniaisiais mėnesiais nepriklausomybei pasiekti galimybės daug pagerėjo. Ir yra laimingas, kad parlamentarų bendradarbiavimas su lietuvių, latvių ir estų Kanados Bendruomenėmis buvo sėkminga parama jų tikslams.

Teisingumo ministrė Kim Campbell buvo oficialus vyriausybės atstovas. Pradžioje ji

pasisakė, kad, prieš tapdama advokate, studijavo sovietologiją, parašė studijinę tezė, lankėsi Sovietų Sąjungoje buvo ir Rygoje, todėl ji turi ir savo asmenišką nuomonę. Bet atstovaujant vyriausybę, rašyti apie Kanados politinę nuomonę jai padėjo, ji pridėjo su šypsena, užsienio reikalų ministerijos pareigūnai.

Mes čia esame susirinkę pagerbti Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonių drąsą ir išvermę... siekiamą laisvės, savarabos, taikos ir ekonominės gerovės. „Milžiniški žingsniai padaryti, siekiant šiu tikslų, kas dar prieš metus atrodė per drąsų ir toluomoje“.

Nelėmto Ribbentropo -Molotovo pakto išdavose Sovietų elgsena pažeidė visas tarpautinių įstatymų normas. Kai kovo 11 d. naujai išrinktas Lietuvos parlamentas paskelbė nepriklausomybę, Kanados parlamentas tuoj pat pareiškė pritarimą visų politinių partijų vieningai rezoliucijai. Kai vėliau Maskvos reakcija į tą paskelbimą buvo grąsiniama jėga, Kanados užsienio reikalų ministeris Joe Clark du kartus pareiškė protestą Sovietų ambasadoriui Ottawoje.

Nuo 1940 m. Kanada nepripažino de jure Lietuvos, Latvijos ir Estijos aneksijos, tuo pačiu pripažindama Sovietų kontroles realybę. Suprantama, Kanados pozicija lieka ta pati, kad Lietuva, Latvija ir Estija yra suvereninės valstybės, nors de facto yra Sovietų Sąjungos kontroliuojamos. Todel Kanadai Lietuvos ir Estijos nepriklausomybės deklaracijos patvirtina jau egzistuojančią teisinę situaciją, kurios mes laikomės.

Jau seniai veikianti Kanados politika yra, kad mes sudarame diplomatinis santykius su vyriausybėmis, kada jos kontroliuoja savo nacionalinę teritoriją ir gali išpildyti savo internacionalinius įsipareigojimus.

Užsienio reikalų ministeris

Ministeris Joe Clark nesutiko duoti oficialų priėmimą Broniui Kuzmickui. Lietuvos viceprezidentui, nors įtakingi parlamento nariai tai įtaigojo.

Parlamento posėdžio pertraukos metu Kuzmickas buvo kelioms minutėms pristatytas ministeriui Clark asmeniškam susipažinimui. Po šio trumpo susitikimo ministeris Canadian Press žinių agentūros atstovui Bob Cox pasakė: „Manome, kad kuri kita akcija šalia mūsų užimtos principinės pozicijos (stipriai įtaigoti Maskvą visus klausimus spręsti taikiomis derybomis), teigiamai prisidėtų prie proceso, nes diskusijos jau prasideda“. Formalus susitikimas yra negalimas, nes (Lietuvos) vyriausybė neturi savo teritorijos kontrolės.

Balandžio 5 d. Bronius Kuzmickas buvo parlamento pirminko Bill Frazer pristatytas parlamentui kaip Lietuvos respublikos viceprezidentas. Prieš tai buvo pakviestas ir diplomatomis skirtą ložę. Tokiam pristatymui yra numatyta speciali įstatyminė procedūra, reikalaujanti visų politinių partijų ir parlamento pirminko pritarimo. Morališkai tai yra labai svarbus įvykis ir netiesioginis spaudimas vyriausybei.

Susikūrė „Parlamentarų komitetas Pabaltijo valstybių reikalams“, kuris studijuos padėti Pabaltijo valstybėse, ypač Lietuvoje. Tai bus tarpininkas tarp parlamentarių ir vyriausybės ir Kanados lietuvių, latvių ir estų Bendruomenių.

Initiatoriai yra Bill Balkie, Fainline Browne, Jesse Flis ir David Milgour. Pirmieji trys buvo nuvykę į Lietuvą aštuonioms dienoms, (Kanados Lietuvių Bendruomenės rūpesčiu) stebėti rinkimų. Dabar jie visi trys rodo daug iniciatyvos kelti ir remti Lietuvos reikalus parlamente. Balandžio 5 d. komitetas turėjo pirmą posėdį-pusryčius, dalyvaujant Broniui Kuzmickui, kuris atsakinėjo į

Martha Joice kalba prieš mokyklos atidarymą Kanadoje.

klausimus. Dalyvavo apie 20 kviestų parlamentary.

Komentariai

Kanada dar atsisako oficialiai pripažinti dabartinę Lietuvos vyriausybę ir pradėti diplomatinis santykius. Ir tai duota suprasti Broniui Kuzmickui, oficialiam Lietuvos atstovui. Oficialiai nurodyta priežastis — vyriausybė dar nekontroliuoja valstybės teritorijos. Tai atitinka JAV ir kitų Vakarų valstybių pareiškimus.

Bet tiesiogiai ar netiesiogiai visos tos valstybės parodo, kad jos vengia pakenkti ar sukelti sunkumų Gorbaciovui vykdyti jo reformas, kuriose iziurima Sovietų Sąjungos demokratizacija ir ginklavimosi sumažinimas.

Broniaus Kuzmicko atsilankymas Kanadoje buvo svarbus ir labai naudingas. Parlamento nariai iš visų politinių partijų parodė didelį palankumą nepriklausomybės ir vyriausybės pripažinimui. Ir ju nemažos dalies bus vykdomas spaudimas Kanados vyriausybei kiek galima greičiau tai padaryti.

Lietuva dabar yra pasaulinės spaudos TV ir radio kasdieninių naujienų objektas. Todel Broniaus Kuzmicko, kaip vieno aukščiausio Lietuvos respublikos pareigūno atsilankymas, buvo Kanadoje sutiktas su dideliu dėmesiu, ypač esant galimybei jį klausinėti apie susidariusią padėtį ir Lietuvos vyriausybės planus.

Pabaltiečių vakare balandžio 4 d. buvo visų Kanados TV tinklų ir didžiosios spaudos atstovai. Panašiai ir kita diena specialioje spaudos konferencijoje Kanados spaudos biuro rūmuose. Čia buvo ir „Pravdos“ korespondentas, kuris klause, kaip bus atsižvelgiama į Sovietų konstitucinius nuostatus. Kuzmicko atsakymas buvo, kad nepriklausomybė yra ankstyvesnės suvereninės respublikos praeitis, todėl Sovietų Sąjungos nuostatai jos neliečia. Kanados spauda plačiai paminėjo Kuzmicko atsilankymą. Iš viso visa Kanados spauda yra labai palanki Lietuvai.

Broniaus Kuzmicko pranešimai ir atsakymai į labai įvairius klausimus buvo tikslūs, gerai argumentuoti, rimti, jis pats pasirodė kaip kompetentingas ir autoritetingas Lietuvos atstovas. (B. Kuzmickas tris dienas praleido Toronte, kur ir turėjo daug susitikimų).

ŽALIASIS VELNIAS

JONAS RŪTENIS

Romanas

76

Vėpštas ėmė kraustyti kišenes: nosinę, piniginę, užrašų knygelę, raktus, smulkias monetas, šukas ir nedidelę metalinę dėžutę.

— Tai viskas?
— Taip!
— Kartoju: viską!
— Taip čia viskas...

Pirmausia pakėlė piniginę. Joje buvo kelios dešimtys rublių ir nedidelė, su ju fotografija, ant kietesnio popieriaus atspausdinta, kortelė. Perskačiavo: Jurgis Vėpštas, ypatingiems reikalams valdininkas, fotografija, parašas. Apačioje Komunalinio ūkio komissaras. Parašas. Dar žemiau: data ir antspaudas.

— Sakei esi kolchozams steigti komisijos narys, o tamtos tapatybės dokumentuose, valdininkas ypatingiems reikalams — kodėl?

— Kolchozai ir yra ypatingi reikalai.
— Bet jie gali būti ir kitokie?
— Savaimė aišku...

Užrašų knygelėje buvo įrašyta: Marytė ir telefono numeris.

— Kas ta Marytė?
— Žmona...
— O kas čia dėžutėje?
— Vaistai...
— Kokie?
— Pirkti vaistinėje nuo galvos skaudėjimo.
— Tamta sergi?
— Ne, Esp sveikas. Kartais skauda galva...

Vėpštas siekė dėžutės...

— Palauk!
— Kodėl?
— Ją atidarysi, kai mes pasišalinsim ir kai aš pasakysiu, kad atidarytum — supratai?
— Supratau...

Užėjom už būsto kampų ir isakiau atidaryti. Atidarė. Nieko. Kai vėl grįžom prie stalo. Vėpštas šyptelėjo:

— Jūs labai atsargūs...
— O kaip kitaip?
— Aš suprantu — tarė.
— Gerai. Dabar tamsta man paaiškink visas savo dabartines pareigas ir kodėl tamsta, kaip pats kad sakai, Lėliūnuose nakvoji?

— Nakvoju todėl, kad tik vienintelė tokia vieta nakvynėi turiu. Ją man paskyrė mano viršininkai. Miestelyje nėra vietos. Dirbu prie būsimo Lėliūnuose kolchozo planavimo. Pagrindiniu ūkiu bus išvežto Ambrozės ūkis. Tai pradinė ir centrinė kolchozo vieta. Visi gyventojai, kol kas liks vietoje, bet kaimo žemė bus bendra. Planuojamos sėjomainos, gyvulininkystės, padargų cechų ir administracijos struktūra. Planas turi būti paruoštas iki šių metų galo. Visi duomenys imami iš valstiejių turimų duomenų ir planų. Veliau viskas bus tikrinama vietoje. Tai tiek aš galiu pasakyti apie savo darbą. Ir čia jokia paslaptis. Priejimas į kolchozų sistemą yra neišvengiamas. Apie tai galime turėti vienokią ar kitokią nuomonę, bet tai viskas yra sovietinės sistemos dalis.

— Tamsta kiles?
— Kaunietis. Studijavau Dotnuvos Žemės Ūkio akademijoje. Čia atkeltas iš Žemės Ūkio ministerijos prieš tris savaites.

— O ką tamsta žinai apie Lėliūnus?
— Daug ir beveik nieko...
— Kaip tai?
— Daug visko prikalbėta, bet niekas nekalba apie

tikrus Lėliūnų įvykius.

— Kokius?
— Jūs turėtumėt apie tai žinoti. Matote Lėliūnuose viskas prasidėjo išvežimais. Ta banga perėjo per visą Lietuvą. Išvežti mano ir jūsų broliai ir seserys į Sibirą. Tai tikroji tiesa. Oficialioji — išvežti žmogaus išnaudotojai, buožės, piktadariai, smetoninio režimo palaikytojai, darbo žmonių kenkėjai, smetoniniai vada ir prostitutės!

Lėliūnų žmonės sukilo. Daugumas jų išėjo atviro kovon. Jie ir dabar dar veiklūs ir režimui pavojingi. Oficialiai — jie stribų išgaudyti ir daug žuvusių. Viskas teliko tik pasakojimai. Jų vadas — iš kažkur atsibeldęs, pasižymėjęs žiaurumais, plėšikavimu ir įvairiomis kitomis nedorybėmis — stribų pabaisa — tikras velnias.

Visi nusikvatojom.

— Netikit? — nustebo Vėpštas — aš jums sakau tai, ką aš girdėjau ir ką privalau sakyti.

— Kodėl privalau?
— O kaip kitaip dabar gyvensi? Reikia sakyti tik viešąją tiesą...

— O ar yra ir kita tiesa?
— Žinoma! Ji ir kitaip skamba! — šūktelėjo Vėpštas ir vėl pradėjo:

— Partizanai, keršydami už lėliūniečių išvežimą ir Klibiškių mške sušaudytus nekaltus žmones — užėmė besikuriančio stribų pulko štabą, visus ten rastus sušaudė ir ju duobę padegė. Tą tikrąją tiesą žino tik tie, kuriems tai žinoti reikia. Del šios tiesos yra daug suėmimų. Labai nukentėjo vietinės valdžios aparato pareigūnai, bet visą šią tiesą sovietinė istorija jau išbraukė be pėdsakų. Taip niekados neatsitiko. Kapinyne partizanų lavonai. Jie buvo dar kartą padegti, kad neliktų jokių pėdsakų, o tik pelenai... Čia tai tikroji tiesa. Už tai, kad ją jums dabar pasakiau, jei norėsite, galiu netekti galvos...

(Bus daugiau)

„Gyvataras“ 1989 m. Centre sėdi vadovė G. Breichmanienė, jos dešinėje – studentų gr. mokytoja Elyte Rukšaitė, kairėje – vaikų gr. mok. Kristina Aušraitė. Nuotr. J. Miltenio

„GYVATARUI“ 40 METŲ

Tikslios „Gyvataro“, Hamiltono lietuvių tautinių šokių ansamblio, įsisteigimo datos niekas nežino. Kai naujieji ateiviai, II pasaulinio karo išvengtintieji, 1948 m. Hamiltone įsteigė katalikų parapiją bei organizuotą Bendruomenę, greitai prirėkė ir tautinių šokių šokėjų, minėjimų metu programai pajavirinti. Tuomet šokdavo jau suaugę žmonės, kokio mokytojo tam kartui paruošti, o po programų ir vėl išsivaikščiodavo. Bene 1950 m. pradžioje pastovios grupės ir savo rankas suėmė Vanda Panavaitė (vėliau įsikūrusi Chicagoje ir Vanda Stankus vardu išgarsėjusi kaip estradinė dainų solistė). Tų pačių 1950 m. rudenį Hamiltone apsigyveno Genovaitė Dumčiūtė-Breichmanienė, Vilniaus unio absolventė, ten studijavusi ne tik lingvistiką, bet ir fizinių auklėjimą. „Gyvataras“, tuomet gal ne to vardo turėjęs, perėjo į jos rankas. Grupėje šoko tik šešios poros, nes tiek mėgėjų nebūta. Bet grupė jau buvo pastovi, veiklos niekada nebenutraukusi. Taigi, 1950-ji yra tikri įsisteigimo metai. Visus penkmečius ir dešimtmečius „Gyvataras“ (toliau žymėjamas tik raide G.) nuo 1950-tųjų matuoja. Išskyrus dvejus metus (1953–55 m. vėl G. vadovė buvo V. Panavaitė), per visus šiuos dešimtmečius Genovaitė Breichmanienė G. ansambliui vadovavo ir tebevadovauja, jam žengiant į 41-sius metus.

Reikšmingą sukaktį G. ruošiasi Hamiltone atšvęsti gegužės 5. Ta proga pasirodys specialus leidinys, kuriame atspindės ansamblio veikla iki paskutinių dienų. Bet dauguma leidinio egzempliorių tepasieks Hamiltono ir Toronto tautiečius. Užtat čia noriu priminti bent pačius svarbiausius G. pasirodymus bei pasižymėjimus. Visų pirma, G. dalyvavo visoje JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventėse, išskyrus pačią pirmąją. Pats irgi visose šventėse buvęs, galiu paliudyti, jog G. visada buvo švenčių viena iš kelių elitinių grupių, kurios šokėjų grakštumą, lygiavimą ir kitus privalumus visi pastebėdavo.

Kanada G. „atrado“ ne dešimtmečio nesulaukusį, 1959 metais. Tuomet dalyvavęs tarptautiniame Kiwanis festivalyje, G. užsėdė sau aukso medalį. Po tokių pripažinimų G. šoko Toronto Laisvės festivaluose 1962, 1963 ir 1964 metais. Visais atvejais laimėjo pirmas vietas ir buvo apdovanotos trofėjais bei pinigine premija. Kai 1966 m. Kanada šventė valstybės gyvavimo šimtmetį, G. buvo pirmoji etninė grupė, įtraukta ir tarptautinė tautinių grupių keitimosi programa. Kanados valdžios globojamas, tais metais

ALFONSAS NAKAS

jis buvo pasiūstas dalyvauti festivalyje Reginoj (Regina mieste), iš kur grįždamas šoko Winnipego lietuviams.

Montrealyje vykstant 1967 m. pasaulinei parodai, Expo 67, G. pasirodė Ontario dienoje, Lietuvių dienoje ir devyniuose skirtinguose tarptautiniuose festivaluose.

Kanada 1968 m. G. pasiuntė į Prancūziją, kad ten jai, Kanadai, atstovautų, Montrejeau mieste surengtame tarptautiniame festivalyje. Ta proga pasirodė Toulouse bei Amelie de Bains miestuose, o užsukęs į Vokietiją, šoko Vasario 16-sios gimnazijoje.

Lietuvių bei Kanados valdžios pastangomis, 1970 m. G. aplankė Kanados vakarus. O 1974 m. žiemą atliko išvyką į Kolumbiją. Medelin ir Bogot miestuose surengė 9 koncertus. Labai sėkminga G. išvyka į tolimąją Australiją įvyko 1976–77 metų savaraję. Nuvykęs į Lietuvių dienas Melborne, dar koncertavo Adelaidėje, Canberroje ir Sidneyje.

Daugelį kartų G. pasirodė televizijoje, visada žavėdamas Kanados žiūrovus. Yra įsimamžęs bent keliuose garsiniuose filmuose, iš kurių du buvo susukti kartu dalyvaujant ir nuostabią Anastazijos bei Antano Tamošiūčių porai. Siedu dailininkai yra didžiausi lietuvių liaudies dailės ambasadoriai, o Anastazijos austais gyvatariečių merginų rūbais plačiame pasaulyje gėrėsi žiūrovai. G. yra įpintas ir į kanadiečių filmo „They Came to Build“ kadruos. Šios sukakties proga G. išleis jau penktąjį spalvingą ir informatyvų leidinį, apie kurį užsiminiau anksčiau.

Jeigu modernaus pasaulio hūnų tankiai kelio nepastos, šių 1990 metų liepos 7–8 dienomis G. dalyvaus dainų ir šokių šventėje Vilniuje, Vingio parke. Kvietimas senokai gautas, priimtas ir į kelionę intensyviai ruošiamasi.

Tokia trumpa G. pasiekimų apžvalga, kuriai daugiausia naudojasi savo paties G. aprašu, išspausdintu VII tautinių šokių šventės leidinyje, 1984 metais. Iš jos matome, kiek daug G. yra nuveikęs, ypač savo gastrolemis į Europą, P. Ameriką, Australiją. Nuveikęs ne tik ambasadoriaudamas sveitinamam gyvenamam kraštui Kanadai, bet ir savo tėvynei Lietuvai, nes kur bebūdamas, kur beskūdamas ir bedainuodamas, G. visada skelbėsi esąs lietuvių, arba Kanados lietuvių ansambliu.

Minėjau, kad 1950 metais G. veiklą pradėjo su šešiomis poromis, ir tai vyresnio amžiaus. Grupė, vėliau ansamblis, metai po metų augo kokybe ir skaičiumi. Švėsdamas pirmąjį de-

simtmetį, trijose grupėse G. turėjo jau 60 šokėjų, o vėliau skaičius sukdavosi apie šimtą. Per keturis dešimtmečius į G. veiklą buvo įpintos trys žmonių kartos. Šokyje suglaudžiami delnai, „profesiniai“ apsikabinimai, žvilgsniai ir šypsenos ne vieną porą nuvedė prie altoriaus. Dabar G. šoka tų porų vaikai. Nors jiems protėvių kalbą sunku bevartoti, bet iš pelenų kylanti Lietuva iš jų daug daugiau gali tikėtis, negu iš mišriųjų porų. Net ir tie, kurie sukūrė šėimas su svetimais, G. ansamblyje po dešimtmetį ir daugiau šokę, Lietuvai neliks tiek abejingi, kaip tie, kurie jokiame lietuviškoje veikloje nedalyvavo. Dalyvavimas G. veikloje daugelį apsaugojo ir nuo paskutinių dešimtmečių didžiausios Vakarų pasaulio rykštės – narkotikų. Tad šimtai gyvatariečių, ansamblyje dalyvavusių, ne tik daug davė kitiems, bet ir gavo sau patiemis.

Dar reiktų keletą sakinių apie G. vadovę Genovaitę Dumčiūtę-Breichmanienę. Bet ji kas pasakota apie G. pasiekimus, tai kartu pasakota ir apie vadovės pasiekimus. Prisiminusi ano pūsto karaliaus posakį „valstybė – tai aš“, ji gali drąsiai teigti, kad „Gyvataras“ – tai aš“. Ir tai nebus nė per plauką perdėta. Tiesa, ansambliui beaugant ir jo nariams keičiantis, G. Breichmanienė nuolat talkino gabūs, ansamblyje išauginti, jauni vadovai, jos padėjėjai. Sukaktiniuose leidiniuose surašytos visų jų pavardės, sudėtos nuotraukos. Bet kas gi tuos vadovus išugdė, jeigu ne ji, G. Breichmanienė? Kaip vienai iškilniausių tautinių šokių žinovų, 1972 m. jai buvo patiktos Ketvirtosios t.š. Šventės meno vadovės pareigos, o 1988 m., Astuntojoje t.š. šventėje, ji programai vadovavo kartu su trimis kitais. Kaip aukštai G. Breichmanienė vertinama Lietuvoje, neseniai sužinojome iš šios vasaros šokių ir dainų šventės rengėjų: ten į repertuarą įtraukti net du jos aprašyti šokiai, „Aušrelė“ ir „Pučia vėjas“. Abu šokiai užpėnai buvo atlikti VIII t.š. šventėje, Hamiltone.

Baigdamas pačių „ilgiausių metų“ tai nelinkėsiu, nes tas šūkis per daug abstraktus. Tik linkiu sulaukti 50-mečio ir gyvam „Gyvatarui“, ir gyvai Genovaitė Breichmanienė! 1990.IV.6.

PARDUOS SKLYPUS PO DOLERĮ

Chicago miestas suplanavo parduoti po dolerį apie 200 sklypų ir parūpinti pigias paskolas, kad neturtinga darbininkija lengviau apsirūpintų butais. Tų sklypai vis buvo tušti.

DAR KARTĄ APIE LIETUVIŲ-LENKŲ SANTYKIUS

E. RINGŪS

Ši tema dažnai buvo diskutuojama mūsų spaudoje: Budrecko, Barono, Venclovos, Misiūno straipsniuose. Retkarčiais šis klausimas iškeliama įvairiuose lenkų laikraščiuose. Be abejo dar daug kartų teks išgirsti įvairias diskusijas kai abi valstybės atgaus visišką nepriklausomybę. Bet štai Vilnius, vėl ant šachmatų lentos. Didžiausias perestroikininkas nori atiduoti Vilnių Gudų respublikai! Keista, nes Vilniaus krašte gudaus beveik niekas nenori būti. Ar Gorbachovas nori naujo tautų kraustymosi?

O lietuvių-lenkų santykius Paryžiuje leidžiamame žurnale „KULTURA“ nagrinėja mums žinomas rašytojas C. Milosz. Šis Nobelio laureatas, gimęs Lietuvoje 1911 metais, turbūt sulenkintoje šienoje (pats autorius pažymi jo dėduko pavardę – Surkantas). Savo vaikystę praleido gimtinėje ir tik po pirmo pasaulinio karo persikėlė į Vilnių, studijavo Vilniaus universitete ir tik 1940 metais bėga nuo NKVD į Varšuvą. Apie savo vaikystę jis pasakoja knygoje „Dolna Issy“ (Isos slėnis), kur su nostalgija (kurios jis neperanda) prisimena Lietuvą. Įvairiuose straipsniuose ir knygose jis su pagarba atsiliepią apie Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos istoriją. Savo ilgame straipsnyje žurnale „Kultura“ jis išvardina daug rašytojų, rašiusių 18 šimtmečio pradžioje lenkų kalba k.a.: Kraszewski, Mickiewicz. Narbut, turbūt norėdamas atkreipti lenkų romantikų prielankumą lietuviams. Aišku, kad romantikai rašytojai simpatizavo lietuvių tautai, matydami, kokią žalą daro lenkų įtaka per dvarus ir lenkų dvaininkiją. Ir nenuostabu, kad temas sėmė iš Lietuvos istorijos, nes Vilnius, kur jie gyveno ir kūrė buvo tik maža lenkų sala apsupta lietuvių. Lenkiškai kalbantieji kaimo gyventojai buvo 300 km į rytus nuo Vilniaus. A. Mickevičiaus gimtinė buvo Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos teritorijoje netoli Naugarduko ir buvo vadinama Litva. Netgi žydi, gyvenę Didžiosios Kunigaikštijos teritorijoje, irgi buvo vadinami „Litvaks“.

Kalbedamas apie dabartinę lenkų mažumos padėtį Lietuvoje jis apgailestauja, kad dabartiniai Vilniaus šeiminkai nori „sulietuvinti“ lenkiškai kalbančius. Norėdamas padėti sušvelninti, jis duoda kaip pavyzdį Suomiją. Pagal jį, švedų ir suomių kalbos yra lygiateisės, bet pripažįsta, kad suomių kalba šiuo metu ima viršų.

Patį Dievą mistikai vadina amžinąja jaunyste. Jis yra nekintamas ir, būdamas absoliučiai tobulas, yra nesensatas. Todėl ir amžinatvė yra tikriausia jaunystė. Ji yra amžinas visų dvasios pajėgų žydėjimas.

Parduodame greitai už didesnę kainą!
Iškainojimas veltui! Perkame ir parduodame visose JAV valstijose. Išlavinti ir patyrę tarnautojai. MLS kompiuteris. Perkame-parduodame ir mažas ir didesnes nuosavybes. Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

RE/MAX GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
(312) 586-5959 (708) 425-7161

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

HELP WANTED

Telemarketing
"SPRING" INTO ACTION
As a telemarketer in a newly automated Orlando Park office. We're looking for energetic, aggressive articulate telemarketers to sell one of America's most honored newspaper's. Starting at \$6/Hr. + commission, paid holidays and vacation plan. Part-time hours 3 shifts (11 am to 11 pm). For interview call Doty Nillies at (708) 403-6700
Must speak FLUENT English.

Jauna moteris kalbanti lietuviškai ieško darbo prie vaikų arba kitokio. Taip pat gali duoti piešimo pamokas.
Tel. 708-448-9256

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313 KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%–20%–30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

FOR SALE
Mahogany wood cabinet stereo, Telefonfunk radio and phonograph — short wave — \$150.00.
Tel. 254-6927

Pirmą kartą lietuvių kalba: Italų poezijos antologija
ITALIJOS BALSAI
Sudarė Povilas Gaucys
Redagavo St. Santvaras
Šioje antologijoje telpa 27 poetų kūryba, 200 psl., spaudė Morkūno spaustuve. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyv. dar pridėda 64 ct. valstijos mokesčio.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

GENRIKAS SONGINAS VILNIAUS KRAŠTO LEGENDOS

Tik dabar ši knyga išėjo iš spaudos, 128 psl., kietais viršeliais su aplanku, kuris pieštas dail. Ramintos Lapsienės. Tai legendos, per eilę metų parašyti pasakojimai, girdėti iš žmonių ar atkurti autoriaus, pasiremiant kur nors rasta duomenimis. Ši knyga gražiai išleista Songino anūko Lino Raslavičiaus pastangomis. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 centus valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

MLS. KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai patarnaus.

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

REAL ESTATE

BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.

Patarnauja nuosavybių pirkimė bei pardavimė. Kreiptis tel. (312) 767-0600 arba (312) 778-3971.
Adresas 6600 S. Pulaski Rd.
One Stop Real Estate

MLS

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

Namas apžiūrėjimui
Sekmad., balandžio 22 d. 1–4 v. p.p.

3056 W. Marquette Rd.
„Custom-built“ 34 metų mūrinis namas; 3 didžiuliai mieg. kamb.; 1½ vonios kamb.; dvigubas skydas; išdažytas rūsys; šoninis įvažiavimas; 2 auto. mūrinis garažas; centralinis šildymas. Sav. nori parduoti gerai šeimai. Puikus pirkiny! Skubėkite!

No. 623—63 St. & Karlov Ave.
2 butai. Karališkai! Visas mūrinis su 3 mieg. kamb. kiekv. bute. Atremontuota virtuvė ir vonia; 3 kamb. rūsyje išnuomojamui; 2 auto. mūrinis garažas. Naujai įvesta elektra ir vandens šildymas; labai švarus.

No. 635 — 71 St. & Pulaski Rd.
3 butai, 3 mieg. 1½ vonios pirmame ir antrame aukšte. Mod. virtuvė su medžio spintelėmis; naujas karšto vandens tankas ir šild. sistema; platus skydas; 4 kamb. rūsyje; 2½ auto. garažas mūrinis. Puikiai prižiūrėtas, geras pirkiny.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pasikambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Vamo vertinimui skambinkite skubiai — tabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
(312) 434-7100

Century 21 **KMIEČIK REALTORS**
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

For rent 3 rms., garden apt.; heated, carpeted; stove & refrig. Marquette Park area. No pets, no children.
Call 778-7119

For rent 6 rm. apt. 2nd fl., Marquette Park area, 68 & Western. Has a lift chair for handicapped. Laundry facilities, appliances included. **Call between 9 am to 5 pm tel. 476-9314.** Ask for Alice.

Medžio raizbys, iškilioji spauda, lietuvių mitologinė sakmė. Dail. K. Vasilūnas.

JAUNŲJŲ DAILININKŲ METINĖ DAILĖS DARBŲ PARODA

ČIURLONIO GALERIJOJE
š.m. balandžio 20–29 d.
Čiurlonio Galerijoje, Jaunimo centre
Atidarymas balandžio 20 d., 7:30 v.v. Visi maloniai kviečiami!

LIETUVIŲ FONDO MILIJONAS LIETUVAI

Lietuvių Fondo metinis narių suvažiavimas, įvykęs 1990 m. kovo 31 d. Jaunimo centre, Chicagoje, pritarė LF tarybos siūlymui ir „Leido panaudoti vieną milijoną dolerių iš turimo pagrindinio kapitalo Nepriklausomos Lietuvos švietimo ir kultūros reikalingam, prisilaikant Lietuvių Fondo įstatų, ir pavedė tarybai šį nutarimą vykdyti“.

Pranešame, kad šis nutarimas Lietuvių Fondo tarybos bus vykdomas, prisilaikant veikiančių Lietuvių Fondo įstatų § 40 ir U.S. IRS nuostatų (Code) § 501 (c) (3). Kadangi bus naudojama dalis pagrindinio kapitalo, kuris prilygsta dalinai kapitalo likvidacijai, Lietuvių Fondo taryba atliks įstatais numatytą šią procedūrą:

1. Šauks specialų Lietuvių Fondų narių suvažiavimą, kuriame dalyvausiantieji LF nariai trijų ketvirtadalių registruotų balsų dauguma turės pritariti šiam siūlymui.

2. Šis specialus Lietuvių Fondo narių suvažiavimas turės išrinkti patikėtinių tarybą (Board of Trustees), kuri prižiūrės, kad būtų vykdomas LF pradininkų nubrežtas tikslas.

3. Šiam nutarimui reikalingas JAV LB tarybos kvalifikuotos narių daugumos pritarimas.

Kaip matote, susiduriama su įstatais numatyta ilgoka procedūra, kurią Lietuvių Fondo taryba pasirodusi įvykdyti.

Laiškas

KRITIKUOTI YRA LENGVA

Kai Lietuva kovo 11 d. paskelbė Nepriklausomybės atstatymą, ne tik Lietuvoje, bet ir išeivijoje visi džiaugėmės ir gyreme Lietuvos Aukščiausios tarybos sprendimą. Dabar, įvykiams klostantis mums nepageidaujama kryptimi, pasidėme ir išeivijoje politikais, kritikuodami Lietuvos Aukščiausiąją tarybą ir jos prezidentą. Kol mes dar pasikeičiame nuomonėmis savųjų tarpe, tas yra dar neblogai. Bet kai įsename į amerikiečių spaudą, kritikuojant Lietuvos prezidentą, tai jau yra blogai.

Kovo 27 d. „Sun-Times“ išspausdintas straipsnis „Shrewd Fox' fills role of president“. Dvi amerikietės autorės, nors ir vadindamos V. Landsbergį „Gudri lapė“, ieško jo silpnųjų pusių, pasikviesdamos ir „Lithuanian American“ Jūratę Kazicką (Kazickaitės) pagalbos. Ši sako, kad V. Landsbergis kalba per lėtai, nuleisdamas žemyn galvą, jo kalba sunkiai girdima. Ji norėtų matyti, kad Lietuvos prezidentas turėtų lenktu Waleso asmenybę ir turėtų daugiau dinamizmo. Pagal ją, žmonės ir Lietuvoje yra tos pačios nuomonės.

V. Landsbergis neįsody, kaip grybas, per naktį kovojo dėl Lietuvos laisvės. Ji Lietuvos žmones gerai žinojo, todėl ir išrinko jį prezidentu. Aukščiausioje taryboje, atrodo, visi gerai apgalvoja savo sprendimus. Gorbaciovas bandė ir bando išprovokuoti lietuvius bei naująją vyriausybę, bet iki šiol jam dar nepavyko. V. Landsbergis su savo profesoriška išmintimi, nežinūri didžiausių klūčių, veda Lietuvą geru keliu.

Mes gyvenantieji išeivijoje turime visais būdais pagelbėti Lietuvos respublikos Aukščiausiąją tarybą, bet ne kritikuoti ją. Kritikai mes neturime nei moralinės, nei juridinės teisės.

V. Vailionis

Chicagoje rasta, kad kai kurie policininkai vartoja narkotikus. Apie 35 policijos tarnautojai dėl to atleisti. Dabar toks tikrinimas bus pletiamas.

bės atstatymu ir džiaugiasi dabar galėdama šias pastangas konkrečiai paremti.

Stasys J. Baras

Tarybos pirmininkas

Algirdas Ostis

Valdybos pirmininkas

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

JOHANN PREUSS

Jau suėjo vieneri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą Vyra, Tėvą ir Senelį, kurio netekome 1989 m. balandžio 19 d.

Nors laikas bėga, bet mes jo niekada negalesime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą pamaldos bus balandžio mėn. 22 d. 10:30 val. ryto Lietuvių Evangelikų Tėvės parapijos bažnyčioje, 6641 S. Troy Ave., Chicago, IL. Pamaldas laikys kun. Hansas Dumpys.

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a.a. Johann sielą.

Nuliūdę: žmona Emma, sūnūs Oswald, Erwin, marti Diane, anūkai, dukterėčia Erika Overzotaitė ir Magdarena Lygmalienė.

Lietuviai esame vis —
Lietuvių Fondo ar est?

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

Santrumpos: atm. jn. = atminimo įnašas, pavarde po dvi-
taškio = aukotojas, jm. = įmokėjo, atst. = atstovauja, asm. =
asmuo, suma po pavarde = įnašas iš viso.

1989 m. gruodžio mėn.

(Pabaiga) 114 x \$100

Baltrušaitis Gaudentas, \$400; Baltrušaitis Justinas, \$400; Bandzevičius Kazimieras, \$1,500; Baniukaitis Vytautas ir Nijolė, \$400; Barauskas Kazimieras (miręs) ir Ona, \$100; Bankauskas Česlovas, \$350; Barskis Peter K., \$100; Baukys Matas ir Elzbieta, \$400; Berulis Kazimieras atm. jn.: Mažiulis Antanas, \$100; Bortkevičius Vaitiekus atm. jn.: Bortkevičius Jonas, \$1,000; Brinkis Petras V. atm. jn.: Balsiai A. J. \$40, Brinkis Z. \$30 ir 2 kt. asm., \$100; Budelskis Zigmas atm. jo mirties 3-čią metų progą jm. Budelskis Eugenia, \$500; Chainas Viktoras, \$600; Čyvas Vladas ir Birutė, \$500; Daržinskis Stasys ir Ona, \$100; Daugirdas Kristupas ir Irena, \$100; Daumanto Juozo Šaulių kuopa, \$750; Draugelis Arūnas ir Irena, \$375; Dubinskis dr. V., \$1,800; Galdikas Antanas ir Filomena, \$1,300; NN, \$200; Griauzdė Aleksandras, \$200; Griauzdė Eleonora, \$200; Grinius Antanas ir Pranas atm. jn.: Grinius Joseph, \$100; Grinius Juozapas ir Anastazija atm. jn.: Grinius Joseph, \$100; Gritėnienė Stanislova, \$1,500; Ilekis Alfonsas, \$300; Indriūnas Mamertas atm. jn.: Mažiulis Antanas \$100; Indriūnas Pranas atm. jn.: Mažiulis Antanas, \$200; Jansonas dr. Eduardas ir Irena, \$200; Janušonis Vytautas ir Palmira, \$1,350; Jatulis Izidorius atm. jn.: Jatulis Mindaugas, \$100; JAV LB Cape Codo apylinkė, \$600; Jonaitis Vytautas ir Romainė, \$1,400; Juknevičius Jonas Gen. Štabo plk. ltn. atm. jn.: Juknevičienė Elena, \$500; Juzėnas Stasys, \$600; Kamantas Vytautas ir Gražina, \$600; Kankus Leonas ir Stasė, \$1,200; Karalius kun. Pijus ir Anupras atm. jn.: Lukoševičiūtė Anelė, \$100; Karsas Julius, \$300; Kašuba Pranas ir Albina, \$100; Kezys Eugenia, \$1,100; Klevas Vincentas ir Sofija, \$1,200; Kontautas Jonas ir Elena, \$725; Krivickas Alfonsas atm. jn.: Mažiulis Antanas, \$100; Latvėnas Alfonsas ir Ona atm. jn.: Latvėnas Rimas, \$100; Latvys Jonas ir Stasė, \$300; LB Clevelando apylinkė, \$2,300; Lembergas Vitalis ir Danutė, \$610; Lesnias Viktoras ir Milda (mirusi), \$300; Liepas Stasys, \$300; Lintakas Julius, \$400; LKMF Waterbury CT klubas, \$1,225; Lopatauskas Vladas ir Vncė, \$300; Lukoševičius Vaclovas (miręs) ir Bronė, \$400; Mačinskis Vladas atm. jn.: Ambraziejus Rozalia, \$100; Marcheris Algirdas ir Raminta, \$380; Masaitis Antanas ir Žibutė, \$200; X, \$700; Matusaitienė Ona, \$100; Maželis Vytautas, \$525; Mikulionis Jonas ir Janina, \$300; Milėrienė Pranė, \$300; Milukaitė Nida: jm. Lukoševičienė Bronė, \$100; Milukas Albinas: jm. Lukoševičienė Bronė, \$100; Morris Vida, \$250; Nenortas Vaclovas ir Konstancija, \$200; Norkaitienė Juzė, \$205; Pakštas Balys ir Emilija, \$500; Palevičius Leonardas atm. jn.: Miežėlienė Ona, \$100; Paliulis Bronius ir Česlova, \$200; Paovys Jonas ir Veronika, \$1,300; Paulionis Aug. Nerijos, Jr., \$100; Povilaitis Petras ir Anelė, \$4,100; Prakapas Jonas, \$100; Preļgauskas Kostas ir Justina, \$100; Račkauskas Pranas ir Eugenia, \$100; Ragas Daiva Marija: jm. Kamantas Vytautas, \$100; Raguvos Masiokai: Masiokas Bruno ir Evelyn, \$300; Raslavičius dr. Polius A., \$1,200; X, \$1,900; Rempert Katherine B., \$100; Rimkus dr. Kazimieras ir Aldona, \$1,850; Rociūnas Vacys ir Ona, \$400; Rūbas Marija atm.: Rūbas Vytautas, \$200; Ruzgas Algirdas, \$100; Šalins Marytė, \$425; Sidlauskas Kajetonas, \$100; Skirgaudas Ignas ir Janė, \$200; X, \$1,100; Sodeika Paul R., \$1,200; Staniškis Julius (miręs) ir Petronėlė, \$1,620; Stankūnė-Stankūnas Magdalena Birutė, \$200; Stašaitis Juozas, \$300; Stelmokas Jonas, \$300; Tiškevičius Stasys, \$1,100; Tumas Adomas atm. jn.: Tumienė Veronika, \$505; Uksas Jurgis ir Marcelė, \$2,200; Vaitkevičius Adomas, Regina ir Algis, \$300; Virbickas Jonas atm. jn.: Mažiulis Antanas, \$100; Vitas dr. Robertas, \$200; Vizgirda Juozas ir Marytė, \$400; Zailskas Antanas ir Teodora, \$200.

Tu, Dieve, niekada nuo mūsų nesiskirti, bet su kokių sunkumų mes grįžtame prie Tavęs.
Šv. Augustinas

Tikras draugas niekad nepaštos kelio, nebent būsi beeinas atgal.

Anonimas

A.†A.

VYTAUTAS BYTAUTAS

Gyveno Downers Grove, IL.

Mirė 1990 m. balandžio 18 d., sulaukęs 68 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Vainute. Amerikoje išgyveno 41 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Marcelė, dukte Virginija, žentas Paul, dukte Kristina, žentas Terry, penki anūkai ir viena proanukė, gimines, draugai ir pažįstami Amerikoje ir Lietuvoje.

Kūnas pašarvotas penktadienį, balandžio 20 d. nuo 2 iki 10 v.v. Hallowell & James koplyčioje, 301 W. 75 St., Downers Grove, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, balandžio 21 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Marijos parapijos bažnyčią, Prairie & Douglas Sts., Downers Grove, IL, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, dukterys, žentai ir anūkai.

Laidotuvių direkt. Tony Zeman. Tel. (708) 964-6500.

1 x \$107 Bernotavičienė Irena Regina atm. jn.: Bernotavičius Petras, \$761.

1 x \$150 Kynas Kazys atm. jn.: Bartkus Bronius \$50 ir 8 kt. asm., \$150.

17 x \$200 Balanda Gediminas, \$400; Briedis Juozas, \$1,300; Butkys Vaclovas, \$500; Daulys Kazys, \$1,100; X, \$3,065; Ivaška Povilas atm. jn.: Microbiology & Serology Lab Staff DC General Hospital \$90, Valikas Vytautas ir Salomėja \$40, Remeikis drs. Tomas ir Nijolė, \$25; Cunningham Danutė \$25 ir kt., \$520; Jasaitis Valerijus atm.: Jasaitienė Elena, \$700; Jensen Jūratė K. Suopys, \$200; Kazlauskas Stasys ir Emilija, \$400; Lembergas Pranas atm. jn.: Lembergas Monika, \$1,700; Miniatas Feliksas atm. jn.: Miniatas Ona, \$200; Mikalauskas Petras, \$2,700; Prižgintas Vacius ir šeima, \$3,300; Radis Pranas ir Marija, \$700; Samaitis Jonas ir Aleksandra, \$500; Steponaitienė Aniceta atm. jn.: Steponaitis Juozas, \$400; Žostautas Vaclovas, \$1,300.

1 x \$215 Pocius, Antanas ir Birutė, \$1,015.

3 x \$250 Čepas Gintaras ir Valė, \$250; Kisieliū dr. Tomas ir Rita, \$2,050; Remeikis Victoria, \$250.

4 x \$300 Ambraziejus Vincas atm. jn.: Ambraziejus Peter G., \$300; Galinauskas Casimir ir Genovaitė, \$300; Karaliūnas Albinas ir Aldona, \$500; Karaška Maksiminas, \$1,000.

2 x \$400 Gauronskas Petras, \$1,400; Verbyla Ignas, \$500.

14 x \$500 Apanavičius Ieva, \$500; Butkienė-Karalevičiūtė Marija atm. jn.: Butkys Vaclovas, \$500; Cibas Edmundas atm. jn.: Cibienė Stasė, \$1,010; Elsbergas Antanas ir Vincenta atm. jn.: Adomaitis Jonas, \$1,000; Gaižauskas Bronius ir Kleofa, \$600; Galbuogis Stasys ir Monika atm. jn.: Raišys Vidmantas ir Marija, \$700; Naujokaitis Juozas Frederick: už naujagimį jm. Naujokaitis Gediminas, \$500; Pabrega Juozas, \$500; Pavalkis kun. dr. Viktoras, \$1,700; Raišienė Jadvyga atm. jn.: Raišys Vidmantas ir Marija, \$600; Russas Jokūbas ir Pranciška atm. jn.: Russas Alfred V., \$500; Sakalauskas Vytautas, \$500; Sivilas Algimantas, \$600; Verbylaitė Uršulė atm. jn.: Verbyla Ignas, \$500.

1 x \$505 Matekūnienė Adelė at. jn.: Viensreideris Marija \$50, Matulis Antanas \$30, Rauckis Vytautas ir Valentina \$25 ir 27 kt. asm., \$505.

1 x \$550 X, \$1,000.

1 x \$600 Buivys Justas ir Dangulė, \$700.

1 x \$700 Ažubalis dr. Alfonsas atm. jn.: Woss Ažubalytė Dalia \$500, Ažubalienė Genovaitė \$200, \$720.

14 x \$1,000 Balynas Placidus ir Vanda, \$2,000; Banys Albin ir Jean, \$1,000; Dovydaitis Vincas atm.: Dovydaitenė Ona, \$1,100; Jankauskas Stasys atm. jn.: Jankauskienė Salomėja, \$1,100; Juškieienė Elena atm. jn.: Didžiulis Vytautas ir Jadvyga \$200, Juška Alfonsas \$200, Balienė Stefanija \$50, Dėdinas Ant. ir Gailė \$50, Zelwinder Geo. ir Nijolė \$50, Balanda Gediminas \$30, Jokubaitienė Jadvyga \$30, Viršila Pranas ir Bronė \$30, Žemaitis Petras ir Laima \$30, Zaprackas Algis ir Yolanda \$25, Zaprackas Žibutė \$25 ir 17 kt. asm., \$1,000; Mikonis Juozas ir Marija, \$3,000; Naujokaitis Gediminas, \$8,600; Nemickas dr. Rimgaudas ir Joan, \$3,200; Nežnomas, \$1,000; Rasys Juozas, \$2,200; X 2-ry mirties metinių progą, \$1,700; Simanas Vacys, \$2,100; Valavičius Antanas ir Viktorija, \$5,000; Zaborkis Genovaitė J., \$1,500.

1 x \$5,571.95 XY Stipendijų Fondas, \$152,071.95.

1 x \$10,000 Motiejūnų Jono ir Onos (Prižgintaitės) Stipendijų Fondas, \$10,000.

1 x \$15,000 Molskis Feliksas ir Valerija, \$15,010.

1 x \$25,000 Prel. Prunskio Fondas Krikščionybės Idealams Ugdyti Lietuviuose, \$25,000.

1 x \$50,000 X.

Iš viso \$149,278.95.

Pastaba: kovo mėn. X testamentinis palikimas \$423 mažiau.

Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas 1989 XII 31 pasiekė 4,551,315 dol. Gautomis palūkanomis parėmė meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą 2,537,586 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 1,179,417 dol.

Sudarykite testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, CHICAGO, IL“.

Visi remkime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuvių išlaikymas.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1990 m. balandžio mėn. 19 d. 5

Mylimai draugei

A.†A.

BRONEI BANIONIENI

netikėtai mirus, reiškiam gilią užuojautą jos dukrai ELVYRAI-LILEI, žentui IGNIUI JUZĖNUI, anūkams LISAI ir VIDUI bei visiems giminiams.

Marytė Greifenbergienė
ir Augustinas Paulionis

A.†A.

VLADUI ŠIMOLIŪNUI

negrįžtamai išėjusiam į Amžinybės žydinčius sodus, jo žmonai sūnams JUOZUI ir ROMUI, seseriai STASEI PETRUŠAITIENEI, jos vyrui PETRUI, seserims Lietuvoje ir visiems kitiems giminiams reiškiam gilią ir nuoširdžią užuojautą.

Ada Neverauskienė
Gražina Žukauskienė
Ignas Andrašiūnas

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — (1-312) 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — (1-312) 476-2345

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas (708) 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. (1-312) 737-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. (708) 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. (708) 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — (708) 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. (708) 652-5245

APLINK MUS

x Kun. Juozas A. Margis, MIC, Rosario Marijonų vyresnysis, Šv. Kazimiero par. klebonas ir noviciato vadovas, iš Argentinos atvyko į Marijonų Šv. Kazimiero provincijos kapitulą, kur dalyvauja atstovaudamas visiems Argentinos marijonams. Chicagoje žada dar pabūti iki ateinančio pirmadienio, balandžio 23 d. Paskui vyks pas savo brolius ir seserį į Los Angeles, Cal. Jungtinės Amerikos Valstybėse išbus tris savaites.

x Margutis rengia Palatinų ir Čiurlionio ansamblio koncertus. Nelė ir Arvydas Palatinai koncertuos balandžio 29 d. Čiurlionio ansamblio koncertas bus gegužės 19 d. Visi kviečiami atsilankyti į Jaunimo centre rengiamus koncertus. Bilietai iš anksto gaunami Vaznelių paroduotėje ir Margučio raštinėje.

x Sol. Margarita Momkienė atliks Gianettos partiją „Meilės eliksyras“ operoje. Solistė M. Momkienė lietuvių visuomenei yra gerai pažįstama iš daugelio jos koncertinių pasirodymų, o taip pat ji yra dainavusi ir visoje eilėje Lietuvių operos pastatymų. Lietuvių operoje M. Momkienė debiutavo 1971 m. „Traviatoje“. Paminėtini Rūtėlė „Jūratėje ir Kastytyje“, Micaela „Carmenėje“, Oscar „Kaukių balijėje“, Lakštutė „Gintaro krante“, Stefano „Romeo ir Juliettoje“, Fenena „Nabucco“, Nedda „Pajacuose“ ir Vilnius „I Liutani“ operoje.

x Wanda ir Zenonas Petkai, Park Ridge, Ill., „Drago“ nuosirdus rėmėjai, atsiuntė mokėstį už dvi prenumeratas su 60 dol. auka savos spaudos palaikymui. Nuosirdus ir didelis mūsų garbės prenumeratoriams, rėmėjams.

x K. Jankus, Burnley, England, pratęsė prenumeratą, užsisakė įvairių leidinių už didesnę sumą ir dar paaugojo „Drago“ paramai 15 dol. Nuosirdus ačiū. Malonu paminėti, kad Jankus kiekvienais metais skiria didesnę sumą lietuviškos knygos įsigijimui.

x Zita Dreslius, Hartford, Conn., Bronius Bartkus, Chicago, Ill., Jonas Juodis, Beverly Hills, Fla., Petras Kausteklis, Warren, Mich., Kazys Gričius, Dearborn Hts., Mich., M. ir E. Wasilewski, Broadview, Ill., Juzė Plioplienė, Toronto, Ont., Kanada, pratęsė prenumeratą vieneriems metams ir kartu pridėjo po 20 dol. už kaledines korteles ir kalendorių. Nuosirdus ačiū.

x Vakaronė apie Lietuvą penktadienį, balandžio 20 d. Jaunimo centro kavinėje. Vakaronę ruošia Chicago's sendraugiai ateitininkai. (sk)

x Visas blokadą peržengia dvasia. Lietuvai reikia politinės, ekonominės, o dar labiau dvasinės pagalbos. „Židyns“ nuosirdžiai kviečia visuomenę į pamaldas-mišias už Lietuvą, penktadienį, balandžio 20 ir 27 d., 6:30 v.v. Tėvų Jėzuitų koplyčioje. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimėjais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. (312) 847-7747. (sk)

x Balzeko lietuvių kultūros muziejuje balandžio 27 d. 7:30 val. vakaro įvyks Lietuvos ekonominės būklės aptarimas. Purdue universiteto profesorius Feliksas Palubinskas skaitys paskaitą „Perestroika ir Lietuvos ekonominės ateitis“. Preleventas plačiau nušvies klausimą, ar Lietuvos ekonominis priklausomumas nuo Sovietų Sąjungos yra nepakeičiamas. Po to profesorius Adolfas Damušis padarys pranešimą „Cemento pramonė Lietuvoje — palaima ar skriauda?“ Po vakaronės vaisės.

x Nijolės Jankutės apsakymai „Saulėgrąžų tvas“, išleistas Lietuviškos Knygos klubo šiais metais išėjo iš spaudos dar visai neseniai. Ją gali įsigyti Lietuviškos Knygos klubo nariai, pranešę „Drago“ administracijai, ir gali gauti knygą papiginta kaina arba paprašyti ją prisiųsti.

x Patikslinimas „Drago“ balandžio 18 d. laidoje vedamajame straipsnyje pirmo skiltyje pasiliko nemaloni korektūros klaida. Parašyta: „Dar pabuvusi svetimame vienuolyne, čia 1987 m.... O turėjo būti: „Dar pabuvusi svetimame vienuolyne, čia 1907 m. įkūrė savo vienuoliją šv. Kazimiero vardu ir jo globoje“.

x Savanoris kūrėjas Antanas ir Sofija Valiai, suprasdami kritišką okupuotos Lietuvos padėtį, vėl paaugojo 2000 dol. Tautos Fondui. Visos aukos per Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo komitetą eina okupuotos Lietuvos laisvinimo reikalam.

x Vladimiras Toporovas, rusų kalbininkas — baltistas, filologijos mokslų daktaras, Sovietų Sąjungos mokslo akademijos narys, daugelio baltistinių — slavistikos studijų, trijų tomų prūsų kalbos žodyno autorius, gavęs Lietuvoje antrąją laidą išleista Br. Kvickio veikalo „Mūsų Lietuvos“ I tomas, atsiuntė iš Maskvos padėkos laiškas, kuriame be ko kita rašo: „Gavau knygą, apie kurią žinojau tik pagal cituojamus šaltinius. Dekoju už šią nuostabią dovaną. Simboliška tai, kad šia knygą gavau lemtingomis Lietuvai dienomis. Ir aš, ir mano artimieji, draugai, kolegos ir daug rusų visa siela dabar su jumis, linkime Lietuvai laimingo gyvenimo. Lietuvių žygdarbi vertiname kaip pavyzdį mums visiems“.

x LB Cape Code valdyba, Mass., per Vladą Židžiūną atsiuntė 15 dol. dienraščio paramai. A. E. Mičiūnas, W. Bloomfield, Mich., pakeisdamos „Drago“ siuntimo adresą, pridėjo 15 dol. Nuosirdus ačiū.

x Lietuvių Montessori Vaikų nameliai, 2743 W. 69 St., Chicago kviečia visuomenę, ypač šeimas su priešmokyklinio amžiaus vaikais, atvykt Namelių apžiūrėti šį šeštadienį, balandžio 21 d. nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. (sk)

x SKILANDIS - SPRANDINĖ (palendvica), rūkytos dešros ir Lietuvą — \$84.00. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Ieškoma vedusių pora prižiūrėti lietuvių visuomenės veiklos pastatą New Yorke. Alga ir butas. Kreiptis raštu: DRAGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629, Skelbimų Skyrius, Nr. 250. (sk)

x Garantuotas receptinių ir nereceptinių vaistų pervedimas į Lietuvą. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

Po „Drago“ koncerto susirinkę solistai ir rengimo komiteto nariai su svečiais. Iš kairės sėdi: kun. V. Rimšelis, MIC, M. Remienė, sol. Algirdas Janušas, sol. Sofija Jonaitytė, Marija Rudienė ir pianistas Povilas Stravinskas; stovi: Auksė Kane, U. Balskienė, J. Dockienė, M. Marcinkienė, V. Lapienė, K. Dočkus, S. Semėnienė ir J. Ivauskienė. Nuotr. J. Tamulauči

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

JAUNIMAS SUPLAUKIA I ČIURLIONIO GALERIJA

Čiurlionio galerija suorganizavo pirmą Jaunų lietuvių dailininkų parodą 1962 metais. Laikei begant, šios parodos rengimas tapo tradicija. Tikslas yra skatinti jaunus dailininkus, duoti jiems progą eksponuoti savo darbus ir padėti jiems žengti į platesnį meno pasaulį. Šimet jaunų dailininkų paroda tėsia nuo balandžio 20 iki balandžio 29 Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Visuomenė kviečiama dalyvauti

x Laikraščių puslapiuose pasirodė ne vienas laiškas redakcijai iš asmenų, iškeliančių Lietuvos reikalą. „Daily Northwestern“, balandžio 12 d. (Northwestern u-teto laikraštys) yra R. Kubiliūtės laiškas, kuris suriša straipsnį apie Indijos žurnalistas padarytą cenzūrą su žurnalisto vadymu iš Lietuvos. Pasak JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Arvydo Barzduko, dabar kaip tik laikas rašyti ir susilaukti paramos iš įvairių profesinių grupių, ar tai būtų namų pardavėjų, ar kitų. Tegul jie žino, informuojas ir raštikai remia savo kolegas ir jų sunkumus Lietuvoje.

x Lietuvių Moterų klubo federacija, Los Angeles, Cal., skyrius per Danutę Baltutienę, valdybos pirmininkę, parėmė „Drago“ dienraštį 20 dol. auka. Labai dėkojame.

x A. a. Marijos Rūbienės vienerių metų mirties sukaktys ir kitų mirusių šeimos narių, a. a. Juozo Rūbo ir a. a. Algirdo Rūbo, atminimui skiriamą auką „Draugui“ ir Pasaulio Lietuvių centrui Lemonte. Mirties metinių sukaktys visi šeimos nariai ir artimieji prašomi dalyvauti šv. Mišiose sekmadienį, balandžio 22 d. 11:00 val. ryto Pasaulio Lietuvių centro koplyčioje, Lemonte. Rūbų šeima. (sk)

x Kun. dr. K. Trimako evangelinių mąstymų rinkinio „Ieškančiojo pėdsakai“ sutiktuvės Chicagoje įvyks penktadienį, gegužės 4 d. 6:30 v.v. padėkos Mišios Jėzuitų koplyčioje, 7:30 v.v. programa Jaunimo centre. Lietuvoje ši knyga jau buvo su tikta „Kryžiaus kelio“ misterijos premjera Vilniuje kovo 17, panaudojant šios knygos tekstą. Vilniaus „Tiesoje“ kovo 28 d. rašoma: „tekstai... eilės, raudos skambėjo nepaprastai įtaigiai ir palietė kiekvieno klausančiojo širdį“.

parodos atidaryme penktadienį, balandžio 20 d., 7:30 v.v. Kasmet dalyvauja lietuvių kilmės jaunimas iš įvairių kraštų, bet šių metų paroda yra tikrai ypatinga, nes pirmą kartą joje dalyvauja gausus būrys jaunų dailininkų iš Lietuvos. Dauguma jų yra jauni grafikai, baigę Vilniaus Dailės akademiją. Jų tarpe yra Gintautas Šveikauskas, L. Šalčiūtė, R. Vaigelaitė, K. Vasilūnas, Audrius Puipa ir E. Dulskaitė.

Dalyvauja ir du jauni keramikai iš Lietuvos — Kostas ir Antanas Ulevičiai. Kostas Ulevičius gimęs Kaune, Lietuvoje. Baigė 1984 m. Lietuvos Dailės akademiją Vilniuje, Lietuvoje, keramikos specialybe. Kostas dėsto Lietuvos Dailės akademijoje Kaune, Lietuvoje. Antanas Ulevičius gimęs Kaune, Lietuvoje. Studijavo Lietuvos dailės akademijoje interjero architektūros katedroje ir tada persikėlė į Keramikos katedrą. Abu broliai yra dalyvavę įvairiose parodose Lietuvoje ir Amerikoje. Būdami Amerikoje, Kostas ir Antanas mėnesį stažavosi Illinois Wesleyan University Bloomington, IL. Kovo mėnesį jie dalyvavo NCECA '90 (National Council on Education for the Ceramic Arts) konferencijoje, kuri vyko Cincinnati, Ohio. Šioje konferencijoje susirenka visos JAV keramikos „žvaigždės“ — dailininkai ir mokslininkai.

Argentinai atstovauja jauna dailininkė Susana Aleksandra Juknaite. Ji gimusi Buenos Aires, Argentinoje. Privačiai studijavo tapybą ir paisybą ir gavo pradinę mokyklos meno mokytojos diplomą. Toliau tęsė studijas Buenos Aires Dailės institute, kurį lankė dvejus

metus, kol išvažiavo į Vokietiją mokytis lietuvių kalbos. Po to atvyko į JAV, kur gyveno beveik dvejus metus. Būdamas Chicagoje dalyvavo Amerikos lietuvių menininkų parodose. Apie savo kūrybą Susana rašo: „Šiuose darbuose matau įvairius savo dvasinius momentus, išreikštus jausmais, kontrastais ir tekstūra. Įvairių medžiagų pagalba rodau žmogaus vidaus energiją. Linijos ir kontrastai sudaro paveikslą temą, bandymai išgauti iš žiūrovo jautrų išpuolį“.

JAV-bėms atstovaus idomi grupė jaunų dailininkų, jų tarpe: Tauras Būblys, gimęs Cleveland, Ohio. Baigė 1990 m. Ohio universitetą BSA foto meno specialybe. Lankė Vasario 16 gimnaziją Vakarų Vokietijoje, baigė lietuvišką mokyklą Clevelande ir aktyviai dalyvavo lietuviškojo veikloje. Tauras yra dalyvavęs įvairiose grupinėse parodose.

Kūrybinga juvelyrininkė Judita Jozaitis ekspozuos savo įvairius papuošalus. Judita baigė studijas Northern Illinois universitete 1983 m. laipsniu BA Art Education. Domisi archeologijos ir tradicinėmis meno formomis. Pradėjo studijuoti su latve Lilita Spuris, žymia juvelyrininke dailininke. 1989 m. Illinois Arts Council paskyrė Juditai stipendiją testuoti studijas juvelyrikoje toliau. Jos kūrybinių pagrindas yra tradicmė juvelyrika gaminta Lietuvoje ir kitur Pabaltijy tarp III ir X amžių. Judita gamina ir sages tautiniams drabužiams, kurių pavyzdžiais yra sagės nuo XIX ir XX amžiaus.

Sakoma jeigu palinkimas menui tavo gyslose, tas palinkimas eventualiai triumfuos. Taip atsitiko ir Danutei Kun-

čienei. Sekdama kitų imigrantų pavyzdžiu, Danutė nutarė studijuoti „praktiškus“ mokslus biznio srityje. Bet širdis vis traukia, ir studijuodama ji lankė meno kursus. Danutė baigė 1977 m. McGill universitetą Montrealyje, Kanadoje, laipsniu „Bachelor of Commerce“ iš tarptautinės prekybos. Baigusi tuos „praktiškus“ mokslus, Danutė sako, kad „pabėgo į laisvę“ — tai yra metus tęsė studijas dailiojo meno srityje Ottavoje, Kanadoje, Carleton School of Design ir toliau metams Pasadena Art Center College of Design Pasadenoje, Kalifornijoje. „Mirti nuo bado nesinorėjo“, tai Danutė išgijo darbą srityje, kurioje pradėjo savo studijas — specializuotis „marketing“.

Andrius Stankus gimė Chicagoje. Lankė Northern Illinois university. 1989 m. baigė kompiuterių grafikos specialybės BA diplomą. Lankydamas universitetą, dalyvavo grupinėse parodose.

Rasa Statkutė baigė 1987 m. Syracuse universitetą, Syracuse, N.Y. laipsnį prekybiniam mene (commercial art). Šiuo metu Rasa lanko School of the Art Institute of Chicago (Chicago's meno instituto mokyklą). Ji yra dalyvavusi įvairiose Amerikos lietuvių parodose.

Vaiva Vakarė Ulenaitė gimusi Long Island, N.Y. Meno pradėjo domėtis pačioje vaikystėje. Daug vaikiškų žaidimų buvo pagrįsti meno fantazija. Gimnazijoje už meną buvo apdovanota aukso medaliu. Vaiva pasirinko studijuoti meną Rhode Island School of Design (RISD) Providence, Rhode Island. Šių metų birželio mėnesį baigia ketverių metų meno studijas specialybe Graphic Design. Savo diplominiam darbui — projektui — pasirinko temą „Lietuva“. Šiuo metu renka medžiagą projektui ir taip pat informuoja kitataučius savo meno plakatais apie dabartinę ir istorinę Lietuvos padėtį.

Gabija Žymantaitė lankė Illinois universitetą. Ten studijavo humanitarinius mokslus. Tuo prasidėjo jos domėjimasis menu. Niekad nelankiusi meno mokyklos, pamėgo keramiką. Šiuo metu lanko privačią studiją, kurioje yra pozuotoja. Jai labai patinka skulptūra keramikoje, ypač atkurti žmonių fizionomiją.

Šių metų Jaunų dailininkų paroda bus labai įdomi ir kontrastiška. Remkime mūsų jaunus dailininkus, dalyvaudami parodos atidaryme.

— Š.

KRIAUCELIŲ VARDŲ MOKYKLA KVIEČIA

Jau 27 metus veikia Kriaučelių vardo Montessori Vaikų nameliai Marquette Parke. Mokyklėlės auklėtoja kartu su

Tėvų komitetu ruošia mokyklėlę atidaryti bendram apžiūrėjimui balandžio 21 d. Kviečiame visus tėvelius, vaikus, senelius ir kitus, kurie domisi Montessori auklėjimu, apsilankyti ir susipažinti su nameliais.

Nameliuose vyksta rimtas darbas. Klasėje yra paruošta aplinka, kurioje vaikas dirba pagal savo pajėgumą nuotaikingoj, draugiško atmosferoj. Vaikas išmoksta dirbti pats paruoštojo aplinkoj. Medžiaga yra specifinė. Naudodamas vaikas pats mato klaidas ir gali jas ištaisyti. Taigi mažametio vaiko pirmas akademinis ir asmeniškas patyrimas yra pozityvus. Auklėtojos paruošia aplinką, paaiškina veiklą, kviečia pasirinkti darbėlį, bet yra pats vaikas, kuris mokosi, kuris randa skatinimą pačiu darbu, o ne mokytojos raginimu.

Ypatingas dėmesys yra atkreiptas į vaiko tautinį auklėjimą padėti vaikams iš pat mažens jausti ir lietuvišką kultūrą. Šnekamosios lietuvių kalbos žodynas plečiamas, aiškinant darbelius, bet ir suteikiant žinių vaikams apie lietuvių liaudies dainas, tautosaką ir žaidimus.

Šiomet mokyklėlę lanko 23 mokinukai ne tik iš Chicago, bet ir iš tolimų priemiesčių. Tėvai labai džiaugiasi vaikų pažanga, intelektualiniu, kultūrinu ir dvasišku gyvenimu. Mokyklos auklėtoja Marytė Utz ir asistentė Aldona Pankienė žada darbą tęsti ir ateinančiais mokslo metais. Tėvai labai dėkingi joms už švelnų, rūpestingą dėmesį vaikams.

Tėvai yra ypatingai dėkingi Kriaučeliūnams už mokyklėlės patalpas, kurias gauname veltui. Patalpa yra tikrai šviesi, erdvi, namų nuotaka. Nauji stalai, nauja medžiaga prideda prie jaukios aplinkos.

Štai su dideliu malonumu auklėtojos ir tėveliai kviečia visus apsilankyti nameliuose ir įsitikinti. Mokyklėlė yra 2743 W. 69th St. ir bus atidaryti nuo 10 iki 1 val. po pietų. Tuo pačiu laiku galės tėveliai užregistruoti vaikus ateinančioms metams ir susipažinti su mūsų bendruomene. Iki pasimatymo!

— N.

AMERIKOS LENKAI SVEIKINTI LIETUVOS KARDINOLA

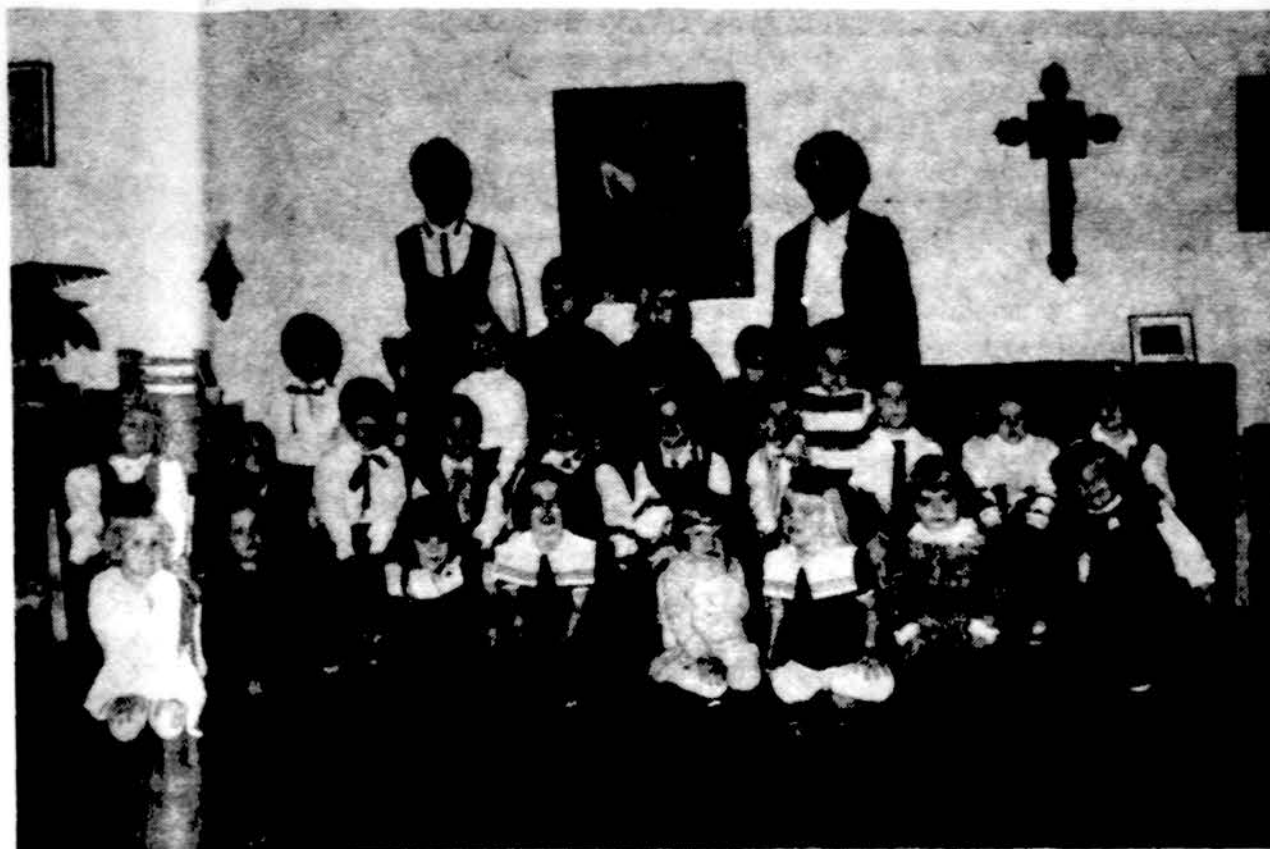
Kard. V. Sladkevičiui Amerikos lenkai pasiuntė sveikinimo telegramą. Katalikų Bažnyčios broliams lietuviams Lietuvoje ir išsivijoje ir mūsų tautiečiams laimingų ir džiaugsmingų Velykų, abipusio susipratimo, tautinio orumo, pagerbimo ir sėkmės Lietuvos valstybėje linki Lenkų Bendruomenė Amerikoje. Pasirašo M. Preizler, Amerikos Polonia kongreso New York, Felix Brooks, Amerikos Polonia kongresas, New Jersey, S. Jordonowski, Pilsudskio distr. Amerikoj, J. Ruszan, Help Poland Now komitetas, M. Przybylski, Mutual Aid Ass., Tadas Jadzakovicius, Lenkų Bendruomenės Lietuvos Mokslų akademijos atstovai.

PRAMOGOS GATVĖSE

Chicago's meras R. Daley nusprendė leisti muzikams, dainininkams, aktoriams linksminėti praeivius miesto gatvėse. Tik tie linksminiojai turės gauti leidimą, užsimokėti 25 dol. ir gatvėse programą galės atlikti tik nuo 10 v. ryto iki 9 v.v. penktadieniais ir šeštadieniais iki 10 v.v.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

Kriaučelių vardo Montessori Vaikų nameliai. Stovi iš kairės: Marytė Utz — vedėja, D. Pankienė — padėėja ir auklėtoja.